

BIULETYN

V SYNODU

DIECEZJI TARNOWSKIEJ

V SYNOD

DIECEZJI TARNOWSKIEJ

1

BIULETYN

V SYNODU

DIECEZJI TARNOWSKIEJ

nr **1**

(sierpień 2017)

Biuletyn przygotowany przez
Sekretariat Komisji Przygotowawczej
V Synodu Diecezji Tarnowskiej

Redakcja:
ks. dr Andrzej Dudek, ks. dr Piotr Cebula

ISBN 978-83-7793-529-3

Sekretariat
V Synodu Diecezji Tarnowskiej

33-100 Tarnów, ul. Legionów 30
tel: +48 514-791-192 (pon.-pt. 9.00-15.00)
e-mail: synod@diecezja.tarnow.pl

<http://www.synodtarnow.pl>

   /SynodTarnow

Druk: *Poligrafia Wydawnictwa Diecezji Tarnowskiej* **Biblos**
Plac Katedralny 6, 33-100 Tarnów
tel. 14-621-27-77, fax 14-622-40-40
e-mail: biblos@biblos.pl
<http://www.biblos.pl>

I. DOKUMENTY ZWIĄZANE Z SYNODEM

Bp Andrzej Jeż „ <i>Kościół na wzór Chrystusa</i> ”. List pasterski Biskupa Tarnowskiego zapowiadający V Synod Diecezji Tarnowskiej... 5	
Bp Andrzej Jeż Dekret zwołania Piątego Synodu Diecezji Tarnowskiej	12
Bp Andrzej Jeż Dekret ustanowienia Komisji Przygotowawczej V Synodu Diecezji Tarnowskiej.....	14
Bp Andrzej Jeż Apel do osób chorych i cierpiących o modlitwę w intencji V Synodu.....	16
Bp Andrzej Jeż Apel do osób konsekrowanych o modlitwę w intencji V Synodu.....	17
Bp Andrzej Jeż Dekret zatwierdzający Hasło i Logo V Synodu Diecezji Tarnowskiej.....	18
Bp Andrzej Jeż Zarządzenie odnośnie „niedzieli synodalnej” w Diecezji Tarnowskiej.....	21
Cel V Synodu Diecezji Tarnowskiej	23
Modlitwy w intencji V Synodu Diecezji Tarnowskiej zatwierdzone przez bpa Andrzeja Jeża	24

II. PROPOZYCJE SYNODALNE

Moje zaangażowanie w Synod. <i>Lectio Divina</i> Dz 15,1-35	27
Propozycje tematów synodalnych zgłoszone przez Zespoły Komisji Przygotowawczej	42
Propozycje tematów synodalnych spływające z diecezji	57

III. INFORMACJE SEKRETARIATU

Bp Leszek Leszkiewicz Komunikat o audycjach radiowych nt. V Synodu Diecezji Tarnowskiej	59
Bp Leszek Leszkiewicz Informacja o pracach Komisji Przygotowawczej V Synodu Diecezji Tarnowskiej.....	61
Niedziele synodalne. Tematy i wskazania liturgiczne uwzględniające rok liturgiczny	63
Wskazania dotyczące przeprowadzenia niedzieli synodalnej	66
Spotkania Członków Komisji Przygotowawczej z kapłanami w poszczególnych dekanatach	70
Podstawowe informacje o Komisji Przygotowawczej V Synodu Diecezji Tarnowskiej.....	74
V Synod w mediach	79
Konkurs fotograficzny „Mój Synod”	83

I. DOKUMENTY ZWIĄZANE Z SYNODEM

Bp Andrzej Jeż

„Kościół na wzór Chrystusa”
**List pasterski Biskupa Tarnowskiego
zapowiadający V Synod Diecezji Tarnowskiej**

Umiłowani w Chrystusie Diecezjanie!

Nasza wspólnota diecezjalna, licząca ponad 1 milion 111 tysięcy wiernych, codziennie wyrusza w drogę. Począwszy od nowo narodzonego dziecka, które pierwszym oddechem i łaską sakramentu chrztu rozpoczyna z nami wspólne wędrowanie w łonie ludzkości i Kościoła, poprzez uczniów spieszących do szkoły i prowadzonych w dziecięcy świat marzeń, a także młodzież wypełnioną tęsknotą za piękną miłością i snującą śmiałe projekty swojej przyszłości. Wędrują z nami młodzi małżonkowie, spieszący się rano do pracy, aby powrócić późnym wieczorem do wychłodzonego domu, który trzeba wypełnić rodzinnym ciepłem, którego ciągle jest coraz mniej. w naszej wspólnocie diecezjalnej są nasi bracia i siostry, którzy zbliżają się do emerytury i usiłują odnaleźć się w świecie olbrzymich przemian, tak odległych od wspomnień z ich dzieciństwa i młodości. w przemierzaniu wspólnej drogi towarzyszą nam osoby starsze, chore, samotne, pozostające na uboczu głównego nurtu współczesności, ograniczone możliwością przemieszczania się w materialnym świecie, ale poruszające się z wielką siłą miłości w świecie służby człowiekowi i głębokiej wiary w Boga. Naszą wspólnotę wypełniają także ci diecezjanie, którzy żegnają nas ostatnim oddechem doczesności,

aby po drugiej stronie życia oddychać pełnią wieczności. Wszyscy wędrujemy razem w naszym Kościele diecezjalnym, przez przestrzeń i czas, włączeni w wędrówkę Kościoła powszechnego, kroczącego po drogach historii zbawienia.

Historia zbawienia, którą w cyklu liturgicznym zaczynamy ponownie przemierzać od i niedzieli Adwentu, jest obrazem drogi, którą od wieków wspólnie z człowiekiem kroczy Bóg. Jego obecność wypełnia czas i przestrzeń ludzkich dziejów. Życie wspólnoty Kościoła podlega prawom stałego ruchu ku przyszłości, jest nieustannym pielgrzymowaniem. Ostateczny cel wytyczył Kościołowi sam Chrystus, składając zarazem obietnicę: „Gdy odejdę i przygotuję wam miejsce, przyjdę powtórnie i zabiorę was do siebie, abyście i wy byli tam, gdzie Ja jestem” (J 14,3). Swoją obietnicę Jezus dopełnił stwierdzeniem: „Znacie drogę, dokąd Ja idę” (J 14,4). Następnie zaś, aby rozwiać i uprzedzić wszelkie rodzące się co do tego wątpliwości, wyjaśnił jednoznacznie: „Ja jestem drogą i prawdą, i życiem. Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie” (J 14,6).

I. Źródło naszego pielgrzymowania: Skąd przybywamy?

Zakończony w ubiegłą niedzielę jubileuszowy Rok 1050-lecia Chrztu Polski poprowadził nas do głębszego poznania drogi, jaką przebył nasz naród odkąd, poprzez wydarzenie chrztu, włączył Chrystusa w swoje dzieje. Jako naród polski i chrześcijański stawialiśmy sobie pytanie: skąd przybywamy? Jesteśmy owocem łańcucha nie tylko ponad czterdziestu pokoleń Polaków, jakie przeszły od wydarzenia chrztu Polski, ale sięgamy początku Chrystusowego Kościoła, a nawet prahistorii, w której wyłonił się pierwszy stworzony przez Boga człowiek. Zakreślając węższy krąg, koncentrujemy się na wielkim dziedzictwie Polski i Kościoła w Polsce, którego lokalną częścią od 230 lat jest diecezja tarnowska.

Wspaniały kwiat życia religijnego naszej diecezji nie zakwitłby, gdyby nie wiara i świadectwo życia pokoleń naszych przod-

ków, osób duchownych i wiernych świeckich. Św. Jan Paweł II nazwał diecezję tarnowską ziemią świętych i błogostawionych. Oprócz kanonizowanych i beatyfikowanych jest również wielka rzesza naszych rodaków, co do świętości których jesteśmy głęboko przekonani. Oni wszyscy tworzą duchowy fundament naszej diecezji. Wpatrujemy się w ich przykład, inspirujący żywą i odważną wiarą oraz zdrową pobożnością, idąc w dalszej pielgrzymce wiary jako kolejne pokolenie tarnowskich diecezjan. Piękne i wyrażające się w wieloraki sposób dziedzictwo naszej diecezji chcemy strzec, kontynuować i rozwijać.

II. Aktualna sytuacja naszej diecezji: Gdzie jesteśmy?

Świadomi bogactwa naszych źródeł, pragniemy odnaleźć się w aktualnej rzeczywistości świata i Kościoła, rozeznając współczesne problemy i wyzwania, jakie stają przed wspólnotą wierzących.

Kościół tarnowski ma piękne i bogate oblicze duchowe. Cechuje go żywotność i wielki potencjał religijny. Liczne powołania kapłańskie i zakonne, szerokie zaangażowanie misyjne, wielość ruchów i stowarzyszeń katolickich, grup apostołskich i modlitewnych, liczne dzieła miłosierdzia, mocne moralnie rodziny oraz pielęgnowanie codziennej wierności Chrystusowi – to wielki dar i skarb naszej diecezji. Mamy jednak świadomość, iż nie stanowimy samotnej galaktyki, która w nienaruszonym porządku i pokoju przemierza czas. Nie omijają nas skutki grzechu pierworodnego, skutki grzechów osobistych i społecznych, a także destrukcyjne oddziaływanie współczesnej cywilizacji. Dynamicznie zmieniająca się sytuacja społeczno-kulturowa, w której żyjemy, praktykujemy naszą wiarę i budujemy żywy organizm Chrystusowego Kościoła, domaga się najpierw gruntownego rozeznania, oceny i refleksji, aby następnie móc popatrzeć w przyszłość i wytyczyć najwłaściwszy szlak działań duszpasterskich.

Z tych racji podjąłem decyzję o zwołaniu V Synodu Diecezji Tarnowskiej. w historii naszej diecezji odbyły się dotychczas

cztery synody diecezjalne. Pierwszy został zwołany w roku 1928 przez biskupa Leona Wałęgę, drugi – dziesięć lat później, w roku 1938, przez biskupa Franciszka Lisowskiego, trzeci – po II wojnie światowej, w roku 1948, zwołał biskup Jan Stępa. Natomiast IV Synod Diecezji Tarnowskiej, zwołany przez biskupa Jerzego Ablewicza, zakończył się trzydzieści lat temu, w jubileuszowym roku 200-lecia diecezji.

Czym jest synod diecezjalny? Kodeks prawa kanonicznego definiuje go jako „zebranie wybranych kapłanów oraz innych wiernych Kościoła partykularnego, którzy dla dobra całej wspólnoty diecezjalnej świadczą pomoc biskupowi diecezjalnemu” (kan. 460 KPK). Samo słowo „synod” pochodzi z języka greckiego i oznacza wędrowanie razem, pójście wspólną drogą. w czasie trwania synodu będziemy zatem razem, duchowni i świeccy, zastanawiać się nad bieżącymi problemami wspólnoty tarnowskiego Kościoła. Będziemy „synodalnie”, czyli razem, poszukiwali jak najwłaściwszych rozwiązań i wskazań, opracowując architekturę działań na przyszłość. Bardzo zależy mi, aby nasz synod diecezjalny odbywał się z zaangażowaniem i dzięki współpracy całego ludu Bożego naszej diecezji. Będzie temu służyć m.in. struktura prac synodalnych, której ważnym elementem jest powołanie parafialnych zespołów synodalnych. w każdej parafii naszej diecezji powstaną zespoły, które będą pracować nad otrzymanymi zbiorami zagadnień, zaś wyniki tych prac trafią do komisji synodalnych i będą materiałem do obrad podczas sesji plenarnych. To parafie, a więc przede wszystkim wierni świeccy, będą ważnym ośrodkiem synodu. Każdy z diecezjan poprzez swoją modlitwę i swój głos, a później przez wspólne działanie ożywiający wiarę, będzie mógł wnieść swoją cząstkę w życie Kościoła tarnowskiego.

III. Otwarty horyzont zbawienia: w jaki sposób przebyć drogę, która jest przed nami?

Od poprzedniego synodu zmieniła się zupełnie sytuacja polityczna i geopolityczna Polski; zmieniła się mentalność, uwarun-

kowania kulturowe, podejście do wielu kwestii kościelnych, do praktyk religijnych i kwestii moralnych. Otacza nas nowa sytuacja prawna Kościoła i państwa oraz nowe destrukcyjne ideologie. Konieczne jest zatem nowe spojrzenie na całokształt życia naszej diecezji i obranie pewnych kierunków dalszej pracy duszpasterskiej. Jeden z nich dotyczy sytuacji rodzin i małżeństw. Trzeba ciągle efektywniej pochyłać się nad problemami, jakie je dotyczą, zastanawiać się, jak jeszcze lepiej przygotowywać młodzież do małżeństwa i wspomagać rodziny, zwłaszcza nowo założone. Wielką bolączką jest bowiem stale rosnąca liczba małżeństw, które się rozpadają. Istotnym problemem wiążącym się z aktualną sytuacją małżeństw i rodzin jest migracja zarobkowa. Szacujemy, że w ubiegłych latach w różnych formach emigracji uczestniczyło i nadal uczestniczy ponad 100 tysięcy osób, a więc około 10 procent wszystkich diecezjan. Taka sytuacja często osłabia więzi z rodziną, z dziećmi, zagraża zerwaniu więzi małżeńskich, a także relacji z Bogiem i Kościołem.

Niepokój budzi sytuacja młodego pokolenia diecezjan. Otrzymujemy sygnały, że młodzież rezygnuje z katechezy na rzecz np. etyki, albo też deklaruje się jako niewierząca. Korzystając z owoców wielkiego wydarzenia, jakim były Światowe Dni Młodzieży w Krakowie, a także czas przygotowania do nich, trzeba powziąć dalekosiężne działania, aby z jednej strony pomóc dzieciom i młodzieży przezwyciężać negatywne wpływy współczesnej cywilizacji, a z drugiej pozytywnie angażować ich w życie Kościoła i przekonująco ukazywać piękno życia budowanego na wartościach ewangelicznych.

Uczestniczymy także obecnie w nowym świecie mediów tworzących cyberprzestrzeń, która często staje się miejscem zagubienia człowieka. To nowe zjawisko. Pragniemy jako Kościół głoszący ponadczasowe prawdy Boże odnaleźć się w tej sytuacji i jeszcze skuteczniej wykorzystywać przestrzeń mediów do dzieła ewangelizacji. Będzie to wyzwanie szczególnie dla młodego pokolenia katolików, którzy w tym obszarze poruszają się łatwiej

i skuteczniej niż starsze pokolenia. Ale wielką nadzieję wiążemy też ze średnim i starszym pokoleniem, które są istotnym pomostem w przekazywaniu wiary, tradycji i zasad Ewangelii dzieciom i młodzieży.

Wyrazem odnowy życia naszej diecezjalnej wspólnoty winna być nade wszystko głęboka reforma nas samych, uporządkowanie spraw własnego sumienia, zbliżenie się do Chrystusa przez stałą formację i pogłębienie życia sakramentalnego. w obecnych czasach nie wystarcza już bowiem wiara, która jest jedynie otrzymanym w łańcuchu pokoleń dziedzictwem. Współczesne realia życia i misji Kościoła wymagają przekonującego uzasadnienia wiary, która jest w nas, a także gotowości do jej obrony, gdy jest kwestionowana lub atakowana. Nasza odnowa będzie się opierać na wielkich skarbach Kościoła: życiu słowem Bożym i mocą sakramentów, co pozwoli nam zawsze pozostać w tajemnicy miłości Trójcy Przenajświętszej. Tradycyjne duszpasterstwo, będące podstawą duchowości naszej diecezji, pragniemy podtrzymywać, umacniać i rozwijać, aby utrwalone przez wieki formy pobożności zostały podjęte przez następne pokolenia.

Synod daje nam okazję do pewnego globalnego spojrzenia na obecny stan naszej diecezji. Pozwala postawić ogólną diagnozę, aby w oparciu o nią obrać dalsze kierunki pracy duszpasterskiej.

Drodzy Diecezjanie!

Zakończony trzydzieści lat temu IV Synod Diecezji Tarnowskiej odbywał się pod hasłem: „Na obraz Kościoła Powszechnego”. Jako kontynuację tamtej drogi synodalnej, hasłem V Synodu pragnę uczynić słowa: **„Kościół na wzór Chrystusa”** (EG 23). Pochodzą one z adhortacji apostołskiej papieża Franciszka *Evangelii gaudium*, w której Ojciec Święty zachęca, aby „Kościół, przyjmując wiernie wzór Mistrza, wychodził dzisiaj głosić Ewangelię wszystkim ludziom, w każdym miejscu, przy każdej okazji, nie zwlekając, bez niechęci i bez obaw” (EG 23). Jezus Chrystus towarzyszy nam ustawicznie w naszym pielgrzymowaniu, wyłaniającym się

z tajemnicy życia Trójcy Przenajświętszej, zanurzonym w doczesności naszej ziemskiej egzystencji, a zarazem otwartym na wieczność w Domu Ojca.

Gorąco proszę Was, drodzy Diecezjanie, abyście ochoczo podjęli modlitwę w intencji V Synodu, którego prace potrwać przez kilka kolejnych lat. Ogólnodiecezjalna modlitwa, nabożeństwa, nowenny, modlitwa różańcowa, adoracja Najświętszego Sakramentu, a zwłaszcza Eucharystia sprawowana w intencji synodu stanowią jego nieodzowny duchowy fundament. w modlitwie wiernych należy dodawać wezwanie w intencji synodu, zaś po Komunii św. odmawiać specjalnie przygotowaną z tej okazji modlitwę. Zwracam się do chorych i cierpiących, aby w tej intencji zechcieli ofiarować bezcenny dar swojego cierpienia. Proszę wszystkich Diecezjan o wspólnotową i indywidualną modlitwę w intencji synodu.

Z Bożą pomocą, prowadzeni światłem Ducha Świętego, pielgrzymując jako Kościół tarnowski na wzór Chrystusa, podejmiemy wspólnie dzieło V Synodu Diecezji Tarnowskiej.

Wszystkim Diecezjanom udzielam z serca pasterskiego błogosławieństwa

† *Andrzej Jeź*
BISKUP TARNOWSKI

List ten został odczytany we wszystkich kościołach diecezji w niedzielę 27 listopada 2016 r. (czyli w 1. Niedzielę Adwentu)

[Źródło: „Currenda” 166 (2016), nr 4, s. 496-501]

Dekret zwołania Piątego Synodu Diecezji Tarnowskiej

W Liście pasterskim zapowiadającym V Synod Diecezji Tarnowskiej stwierdziłem: „Od poprzedniego synodu zmieniła się zupełnie sytuacja polityczna i geopolityczna Polski, zmieniła się mentalność, uwarunkowania kulturowe, podejście do wielu kwestii kościelnych, do praktyk religijnych i kwestii moralnych. Otacza nas nowa sytuacja prawna Kościoła i państwa oraz nowe destrukcyjne ideologie. Konieczne jest zatem nowe spojrzenie na całokształt życia naszej diecezji i obranie pewnych kierunków dalszej pracy duszpasterskiej” (*Kościół na wzór Chrystusa. List pasterski zapowiadający V Synod Diecezji Tarnowskiej*).

Mając to na uwadze, po wysłuchaniu zdania Rady Kapłańskiej, zgodnie z postanowieniem kan. 461 § 1 *Kodeksu prawa kanonicznego*, dla wyrażenia komunii ze wszystkimi członkami powierzonej mi części Ludu Bożego (por. Jan Paweł II, *Pastores gregis*, n. 62) niniejszym zwołuję V Synod Diecezji Tarnowskiej pod hasłem *Kościół na wzór Chrystusa*.

Synod podejmie refleksję nad obecną sytuacją diecezji i stanem duszpasterstwa. „Wyrazem odnowy życia naszej diecezjalnej wspólnoty winna być nade wszystko głęboka reforma nas samych, uporządkowanie spraw własnego sumienia, zbliżenie się do Chrystusa przez stałą formację i pogłębienie życia sakramentalnego. (...) Synod daje nam okazję do pewnego globalnego spojrzenia na obecny stan naszej diecezji. Pozwala postawić ogólną diagnozę, aby w oparciu o nią obrać dalsze kierunki pracy duszpasterskiej” (*Kościół na wzór Chrystusa. List pasterski zapowiadający V Synod Diecezji Tarnowskiej*).

Skład Synodu, jego wewnętrzną strukturę oraz sposób prowadzenia prac synodalnych określi właściwy regulamin, które-

go opracowanie powierzam Komisji Przygotowawczej powołanej odrębnym dekretem.

Wszystkich Diecezjan proszę, aby chętnie podjęli modlitwę w intencji V Synodu, którego prace potrwać przez kilka kolejnych lat. Ogólnodiecezjalna modlitwa, nabożeństwa, nowenny, modlitwa różańcowa, adoracja Najświętszego Sakramentu, a zwłaszcza Eucharystia sprawowana w intencji Synodu stanowią jego nieodzowny duchowy fundament.

V Synod Diecezji Tarnowskiej powierzam wstawiennictwu patronów diecezji tarnowskiej: Najświętszej Maryi Pannie w tajemnicy Narodzenia, św. Stanisławowi Szczepanowskiemu, a także św. Andrzejowi Świeradowi, św. Benedyktowi, św. Kindze oraz wszystkim świętym i błogosławionym diecezji tarnowskiej.

† *Andrzej Jeź*
BISKUP TARNOWSKI

Ks. dr hab. Robert Kantor,
KANCLERZ

Tarnów, we wspomnienie św. Jana od Krzyża, 14 grudnia 2016 r.
(SDT.V-1/2/16)

[Źródło: „Currenda” 166 (2016), nr 4, s. 504-505]

Dekret
ustanowienia Komisji Przygotowawczej
V Synodu Diecezji Tarnowskiej

W Instrukcji *Ecclesiae imago* czytamy: „Żeby synod prawidłowo był zorganizowany i rzeczywiście przyczynił się do rozwoju wspólnoty, musi być dokładnie przygotowany, zarówno przez odpowiednie ułożenie jego treści, jak i przez mobilizowanie opinii publicznej oraz świadomości wiernych, co się osiąga przez odpowiednie rozpowszechnienie wiadomości dotyczących Synodu” (*Ecclesiae imago*, 164). Dlatego w celu przygotowania V Synodu Diecezji Tarnowskiej, stosując się do Instrukcji *De Synodis Dioecesanis Agendis* z 19 marca 1997 r. (III.B.1) powołuję Komisję Przygotowawczą w następującym składzie:

1. Bp Leszek Leszkiewicz - przewodniczący
2. Ks. Marcin Baran - sekretarz pomocniczy
3. Ks. Krzysztof Bułat
4. Ks. Piotr Cebula - sekretarz
5. Ks. Krzysztof Czermak
6. Ks. Andrzej Dudek - sekretarz pomocniczy
7. Ks. Paweł Górski
8. Ks. Robert Kantor
9. Ks. Wojciech Karpel
10. Ks. Janusz Królikowski
11. Ks. Andrzej Michalik
12. Ks. Jacek Nowak
13. Ks. Zbigniew Pietruszka
14. Ks. Bogusław Połęcz
15. P. Joanna Sadowska
16. Ks. Józef Wałaszek

Zadaniem powyższej Komisji będzie przygotowanie właściwych prac synodalnych, opracowanie związanych z Synodem pomocy duszpasterskich dla wiernych, opracowanie Regulaminu Synodu, hymnu i logo Synodu oraz określenie kwestii, które staną się przedmiotem obrad synodalnych.

Misja Komisji Przygotowawczej zakończy się z chwilą ukonstytuowania się Komisji Głównej Synodu w trakcie uroczystej Sesji Inauguracyjnej.

Działania powołanej Komisji powierzam wstawiennictwu patronów diecezji tarnowskiej: Najświętszej Maryi Pannie w tajemnicy Narodzenia, św. Stanisławowi Szczepanowskiemu, a także św. Andrzejowi Świeradowi, św. Benedyktowi, św. Kindze oraz wszystkim świętym i błogosławionym diecezji tarnowskiej. Całej Komisji, na trudy pracy, udzielam pasterskiego błogosławieństwa.

† *Andrzej Jeź*
BISKUP TARNOWSKI

Ks. dr hab. Robert Kantor
KANCLERZ

Tarnów, 14 grudnia 2016 r.
(SDT.V-1/3/16)

[Źródło: „Currenda” 166 (2016), nr 4, s. 506-507]

Bp Andrzej Jeż

Apel do osób chorych i cierpiących o modlitwę w intencji V Synodu

Drodzy chorzy i cierpiący,
osoby dźwigające brzemię starości i samotności!

W ukryciu waszych domów, mieszkań, szpitali, domów opieki społecznej, hospicjów, jesteście cichymi współpracownikami Krzyża Chrystusowego, na którym zawisło zbawienie świata. Chociaż pozostajecie na uboczu głównego nurtu współczesności, to jednak z wielką żywotnością poruszacie się w przestrzeni służby człowiekowi i głębokiej wiary w Boga.

Gorąco proszę Was o stałe duchowe wspieranie naszej tarnowskiej diecezji. Szczególnie mocno proszę Was, abyście zechcieli ofiarować wasze cierpienia i modlitwę w intencji V Synodu Diecezji Tarnowskiej. Św. Jan Paweł II w Liście o chrześcijańskim sensie ludzkiego cierpienia napisał, że *„Kościół upatruje we wszystkich cierpiących braciach i siostrach Chrystusa jakby wieloraki podmiot swej nadprzyrodzonej siły”* (SD, 27). Także diecezja tarnowska upatruje w Was podmiot swojej wielkiej siły, zarówno w dziele synodalnym, jak i w całym podejmowanym wysiłku duszpasterskim.

Niech spojrzenie Maryi, Pocieszycielki strapionych i Uzdrowienia chorych, rozświecła Wasze utrudzone i cierpiące twarze, dodając otuchy, nadziei i wewnętrznego pokoju.

Z pasterskim błogosławieństwem

† *Andrzej Jeż*
BISKUP TARNOWSKI

Tarnów, 31 marca 2017 r.
(SDT.V-1/4/16)

Bp Andrzej Jeż

Apel do osób konsekrowanych o modlitwę w intencji V Synodu

Umiłowane Osoby obdarzone charyzmatem życia zakonnego!

Kościół tarnowski jest wdzięczny Bogu za dar życia zakonnego w postaci licznych rodzin zakonnych, męskich i żeńskich, które ubogacają diecezję swoją obecnością, pracą, a nade wszystko modlitwą. Czerpiemy z Waszej duchowości oraz duchowej energii nieustannie wymadlanej w murach domów zakonnych i klasztorów.

Stojąc u progu V Synodu Diecezji Tarnowskiej zwracam się do Was z usilną prośbą o budowanie zaplecza modlitewnego, które jest nieodzowne, by wydarzenie Synodu mogło zrodzić oczekiwane owoce oraz by pomogło jeszcze skuteczniej formować całą wspólnotę tarnowskiego Kościoła na wzór Chrystusa. Proszę Was, umiłowani Bracia i Siostry zakonne, abyście ogrzewali światłem swojej wiary, nadziei i miłości całą naszą diecezję i modlili się we wszystkich intencjach tarnowskiego Kościoła. W szczególny sposób obejmijcie swoimi modlitewnymi dłońmi V Synod Diecezji Tarnowskiej.

Niech Duch Święty odnowi w Was łaskę otrzymanego powołania, niech pomnoży otrzymane charyzmaty i dopomoże, byście byli ewangeliczną solą naszej ziemi i wszystkich jej mieszkańców.

Z pasterskim błogosławieństwem

† *Andrzej Jeż*
BISKUP TARNOWSKI

Tarnów, 21 marca 2017 r.
(SDT.V-1/4/16)

Bp Andrzej Jeż

Dekret
zatwierdzający Hasło i Logo
V Synodu Diecezji Tarnowskiej

W nawiązaniu do Dekretu z dnia 14 grudnia 2016 roku (SDT. V-1/2/16) oraz po konsultacji z członkami Komisji Przygotowawczej Synodu, niniejszym aktem **zatwierdzam** słowa: *Kościół na wzór Chrystusa* jako **Hasło V Synodu Diecezji Tarnowskiej** jak również **Logo Synodu** przedstawiające się następująco:

1. Skrócony opis Logo

Logo V Synodu Diecezji Tarnowskiej obrazuje hasło Synodu: „Kościół na wzór Chrystusa”. Centralnym jego elementem jest chryzostogram, jeden z najstarszych znaków, wskazujących na osobę Jezusa Chrystusa. Chryzostogram jest otoczony przez grupę ludzi, która reprezentuje wspólnotę Kościoła. Wspólnota ta jest otwarta, zapraszająca wszystkich do Jezusa. Pastorał pośród krę-

gu osób symbolizuje biskupa diecezjalnego, który zwołuje synod i jest jego jedynym ustawodawcą.

2. Pełny opis Logo

Symbolika *explicite*:

1. w środku Logo znajduje się chrystogram, jeden z najstarszych znaków określających osobę Jezusa Chrystusa. Jest on złożeniem dwóch greckich liter X (*Chi*) i P (*Ro*), które są skrótem słowa Χριστός (*Christós*) - Chrystus. Centralne umiejscowienie Chrystogramu oddaje prawdę, że Chrystus jest niezmiennym wzorem dla Kościoła.

2. Chrystogram otacza wspólnota ludzi - Kościół, który powinien być zawsze budowany na wzór Chrystusa. Krąg osób otaczający Chrystogram jest otwarty, zapraszający do wejścia do wspólnoty uczniów Jezusa. Swym kształtem nawiązuje do kolumnady Berniniego otaczającej Plac św. Piotra na Watykanie, która obrazuje wyciągnięte „dłonie” Kościoła, pragnące przygarnąć wszystkich ludzi. Taki kształt kręgu wyraża powszechność Kościoła, jego katolickość. Dodatkowo wspólnota wiernych przedstawiona w Logo nie jest jednorodna, lecz wyraźnie zróżnicowana. Obrazuje to bogactwo form realizacji powołania chrześcijańskiego.

3. Pastorał umieszczony pośród wspólnoty wiernych Kościoła podkreśla, że biskup diecezjalny jest, parafrazując słowa św. Augustyna, „z wiernymi chrześcijaninem a dla wiernych biskupem”. Umiejscowienie pastorału w osi Chrystogramu oznacza, że biskup diecezjalny najpełniej reprezentuje misję Chrystusa (pasterską, prorocką, kapłańską) w diecezji, która została powierzona jego pasterskiej trosce. Dlatego to biskup diecezjalny zwołuje synod i jest jego jedynym ustawodawcą.

Symbolika *implicite*:

1. Wspólnota Kościoła wraz z biskupem, otaczająca Chrystusa symbolizowanego przez chrystogram, rozmieszczona jest zgod-

nie z kształtem kolumnady Berniniego tworzącej całość z Bazyliką św. Piotra na Watykanie. Pastorał umieszczony jest graficznie tam, gdzie w rzeczywistości znajduje się Bazylika Św. Piotra. Wyrażona jest przez to idea łączności Kościoła partykularnego z Kościołem powszechnym, łączności biskupa diecezjalnego z biskupem Rzymu oraz zakorzenienie biskupa diecezjalnego w tradycji apostoelskiej.

Rozmieszczenie poszczególnych członków wspólnoty Kościoła zgodnie z kształtem kolumnady, na szczycie której znajdują się figury świętych oznacza, że każdy wezwany jest do świętości.

2. Układ Logo pośrednio przypomina monstrancję. Ma to podkreślać szczególny rys duchowości diecezji tarnowskiej - głęboką pobożność eucharystyczną.

3. Połączenie chrystogramu. jednego z najstarszych znaków Chrystusa i współczesnych „ikoniek” przedstawiających ludzi, obrazuje integralne powiązanie tradycji i pewnego *novum* w procesie rozwoju Kościoła.

4. Dopuszczonych jest pięć monochromatycznych kolorów Logo: niebieski, czerwony, złoty, biały i czarny. Trzy pierwsze są głównymi kolorami, które występują w herbie diecezji tarnowskiej. Biały i czarny to kolory wybrane ze względu na przesłanki pragmatyczne. w pewnych układach tła, kolor biały i czarny wydaje się być najbardziej optymalny.

† *Andrzej Jeź*
BISKUP TARNOWSKI

Ks. dr hab. Robert Kantor
KANCLERZ

Tarnów, 8 maja 2017 r.
(SDT.V-1/5/16)

Bp Andrzej Jeż

Zarządzenie odnośnie „niedzieli synodalnej” w Diecezji Tarnowskiej

Zgodnie z Instrukcją *De synodis dioecesanis agendis* Komisja Przygotowawcza V Synodu Diecezji Tarnowskiej ma ściśle określone zadania. Powinna także wszelkimi sposobami docierać do wiernych z informacją o synodzie oraz animować modlitwę w intencji V Synodu.

Dlatego ze względu na dobro duchowe wiernych, zgodnie z przepisami prawa liturgicznego zawartymi w *Ogólnym wprowadzeniu do Mszału rzymskiego* nr 374 polecam, aby we wszystkich kościołach i kaplicach na terenie Diecezji tarnowskiej w ostatnią niedzielę czerwca (tj. 25.06.2017 r.) odbyła się tzw. „niedziela synodalna”. Celem tego obchodu jest wzmożona modlitwa w intencji dobrego przygotowania V Synodu oraz wygłoszenie kazania o tym, czym jest Synod. Pragnę, aby jak najwięcej wiernych świeckich zaangażowało się w przeprowadzenie Synodu, dlatego koniecznym wydaje się ukazanie tajemnicy Kościoła oraz idei synodowania.

Aby jeszcze bardziej podkreślić wyjątkowość tej niedzieli, i jedność z Biskupem diecezjalnym, kapłani na wszystkich Mszach św., są zobowiązani do zastosowania następujących wytycznych odnośnie wyboru poszczególnych części formularza mszalnego:

1. Kolekta, modlitwa nad darami i modlitwa po komunii mają być wzięte z formularza Mszy św. w różnych potrzebach nr 10: *Msza za zgromadzenie o charakterze duchowym lub duszpasterskim (Mszał rzymski dla diecezji polskich, s. 123"-124")*. Ponieważ są dwa warianty kolekty, zaleca się wybór drugiej kolekty, która bardziej odpowiada hasłu synodalnemu.
2. Jako Modlitwę eucharystyczną należy obowiązkowo wybrać tzw. „Piątą modlitwę eucharystyczną, wariant B”. Ma ona własną prefację (wersja śpiewana, nr 93). w tej modlitwie nie

ma oczywiście tzw. wspomnienia niedzieli i nie należy go do-
kładać na wzór-1-3 modlitwy eucharystycznej.

3. Czytania mszalne należy wybrać z przypadającej wtedy nie-
dzieli w ciągu roku, czyli XII. Niedzieli zwykłej, rok A.
4. W ramach dziękczynienia po komunii św., a więc zamiast śpie-
wu, a przed modlitwą kapłana po komunii należy odmówić
z wiernymi oficjalną Modlitwę w intencji V Synodu.
5. Ponadto należy dobrać śpiewy podkreślające tajemnicę Koś-
cioła jako Ludu Bożego.

Aby ułatwić właściwe i ujednolicone przeprowadzenie „nie-
dzieli synodalnej” przygotowano materiały duszpasterskie do
obowiązkowego wykorzystania:

- wprowadzenie do Mszy św., *tropy kyrialne* do aktu po-
kutnego, modlitwa powszechna o charakterze synodal-
nym
- wybór kilku kazań jako materiał do przygotowania homi-
lii
- Modlitwa w intencji V Synodu (oficjalna wersja dłuższa).

Zarządzam, aby każda ostatnia niedziela miesiąca była po-
święcona modlitwie w intencji V Synodu, na takich samych zasa-
dach jak ostatnia niedziela czerwca.

† *Andrzej Jeź*
BISKUP TARNOWSKI

Ks. dr hab. Robert Kantor
KANCLERZ

Tarnów, 9 czerwca 2017 r.
(SDT.V-2/1/17)

Cel V Synodu Diecezji Tarnowskiej

27 lipca 2017 r. w spotkaniu członków Sekretariatu Komisji Przygotowawczej V Synodu Diecezji Tarnowskiej uczestniczył Biskup Andrzej Jeż. Wśród różnych zagadnień, wówczas podejmowanych zostały ostatecznie sformułowane trzy ogólne cele zwołanego Synodu. Na ich podstawie ustalono również niektóre kwestie szczegółowe, mające stać się osią rozważań synodalnych.

Cele ogólne

1. Ukazanie duchowego, duszpasterskiego i materialnego dziedzictwa chrystusowego Kościoła diecezji tarnowskiej.
2. Ożywienie wiary, nadziei i miłości w osobistej i wspólnotowej relacji z Chrystusem w Kościele.
3. Wskazanie nowych dróg duszpasterstwa w zmienności świata ku niezmienności Chrystusa.

Cele szczegółowe

1. Chrystologiczne zorientowanie duszpasterstwa.
2. Wzmocnienie tradycyjnych form pobożności w kontekście współczesnych wyzwań kulturowych.
3. Pogłębienie jedności biskupa diecezjalnego z całą wspólnotą chrześcijańską diecezji, przez wzmocnienie więzi kapłanów z osobami świeckimi i z biskupem.
4. Bardziej zdecydowane zaangażowanie osób świeckich w życie diecezji.
5. Wyznaczenie dalszych kierunków pracy duszpasterskiej z małżeństwami i rodzinami, w tym pomoc dzieciom i młodzieży w przewyciężaniu negatywnych wpływów współczesnej cywilizacji.
6. Wykorzystanie współczesnych mediów w dziele ewangelizacji.

Modlitwy w intencji V Synodu Diecezji Tarnowskiej zatwierdzone przez bpa Andrzeja Jeża

Wersja pierwsza (dłuższa)

Boże w Trójcy Świętej Jedyny,
zgromadzeni we wspólnocie tarnowskiego Kościoła,
pragniemy razem wyruszyć w drogę,
aby dobrze przygotować i owocnie przeżyć Synod diecezjalny

Prosimy Cię, Ojczy pełen miłosierdzia,
napełnij nas swoją prawdą, miłością i pokojem,
abyśmy wiernie realizowali Twój zbawczy plan ludzkości
otwarci na dar aktywnej współpracy wszystkich diecezjan

Błagamy Cię, Jezu - Synu Boga Żywego,
abyśmy zawsze z wielką pokorą i ufnością
odczytywali znaki czasu w świetle Ewangelii
budując wspólnotę naszej diecezji na Twój obraz

Wzywamy Cię, Duchu Święty Ożywicielu,
abyśmy napełnieni Twoimi darami,
odnowili i ożywili wspólnotę Kościoła tarnowskiego
w jedności z całym Kościołem powszechnym

Maryjo, Matko Kościoła i Patronko Diecezji Tarnowskiej,
prowadź nas i wspieraj w synodalnej pielgrzymce wiary!

Święty Stanisławie Szczepanowski, módl się za nami!
Święci Świeradzie i Benedykcie, módlcie się za nami!
Święta Kingo, módl się za nami!
Wszyscy święci i błogosławieni diecezji tarnowskiej,
módlcie się za nami!

Wersja druga (krótka)

Boże w Trójcy Świętej Jedyny,
obdarz nas swoją prawdą, miłością i pokojem,
abyśmy jako rodzina tarnowskiego Kościoła
owocnie przeżyli synod diecezjalny.

Pragniemy w jedności z Kościołem powszechnym,
odnowić i ożywić nasz Kościół tarnowski
i w świetle Ewangelii właściwie odczytać znaki czasu.

Maryjo, Matko Kościoła i Patronko Diecezji Tarnowskiej,
prowadź nas i wspieraj w synodalnej pielgrzymce wiary!

Wszyscy święci i błogosławieni diecezji tarnowskiej,
módlcie się za nami!

II. PROPOZYCJE SYNODALNE

Ks. dr Piotr Jaworski

Moje zaangażowanie w Synod

Lectio Divina Dz 15,1-35

Modlitwa wstępna do Matki Bożej

Dziewico Matko, bądź przy nie, jak byłaś bliska Apostołom w Wieczerniku, umacniaj i pogłębiaj w moim duchu pragnienie Boga. Ty, Dziewico Milczenia, strzeż mojego skupienia, zatrzymaj daleko ode mnie niepotrzebne fantazje, roztargnienia i zaniedbania. Niewiasto posłuszna, pomóż mi otworzyć serce, zanim otworzę księgę, tak aby stało się gościnnym domem dla Słowa. Podpowiedz mi, Niewiasto Modlitwy, słowa, które wzruszą serce Boga i sprawią, by On napełnił mnie obficie wiedzą i zrozumieniem. Niewyczerpana Księżo, która dałaś światu do czytania Słowo Ojca, prowadź mnie w lekturze świętego tekstu, abym umiał znaleźć w każdym słowie jedyne Słowo, w którym Ojciec wyraża całkowicie samego siebie. Ty, która jesteś Świątynią Ducha, wspieraj mnie w medytacji, bym był podobny do Ciebie, Dziewico, która zachowujesz wszystkie sprawy rozważając je w sercu. Niewiasto Modlitwy, daj mi uczestniczyć w tej radości, z jaką wielbiłaś Pana: niech Twoje uwielbienie i Twój śpiew staną się moimi. Lustro odzwierciedlające doskonale Obraz Syna, uproś mi łaskę życia, które będzie wiernym wyrazem tego, co czytam, medytuję, o co błagam i co kontempluję. Amen.

1. Lectio: „Co mówi tekst biblijny sam w sobie?”

Tekst

Rozpoczynamy lekturę fragmentu *Dziejów Apostolskich* opisującego przygotowanie, przebieg oraz postanowienia końcowe tzw. „Soboru Jerozolimskiego” (Dz 15,1-35):

Niektórzy przybywający z Judei nauczali braci: „Jeżeli się nie poddacie obrzezaniu zgodnie ze zwyczajem Mojżesza, nie możecie być zbawieni!”. Ponieważ doszło do niemałych sporów i dyskusji między nimi a Pawłem i Barnabą, postanowiono, że Paweł i Barnaba oraz kilku innych spośród nich udadzą się w tej sprawie do apostołów i starszych do Jerozolimy. Wysłani przez Kościół szli przez Fenicję i Samarię, sprawiając wielką radość braciom opowiadaniem o nawróceniu pogan.

Gdy przybyli do Jerozolimy zostali przyjęci przez Kościół, apostołów i starszych. Opowiedzieli o wszystkim, czego Bóg przez nich dokonał. Lecz wystąpili niektórzy nawróceni ze stronnictwa faryzeuszów stwierdzając: „Trzeba ich obrzezać i zobowiązać do przestrzegania Prawa Mojżeszowego!”. Zebrali się więc apostołowie i starsi, aby rozpatrzyć tę sprawę. Po długiej dyskusji powstał Piotr i powiedział: „Bracia! Wiecie, że Bóg już dawno wybrał mnie spośród was, aby z moich ust poganie usłyszeli słowa Ewangelii i uwierzyli. Bóg, który zna serca, zaświadczył na ich korzyść, udzielając im Ducha Świętego tak samo jak nam. Nie uczynił żadnej różnicy między nami a nimi, oczyszczając ich serca przez wiarę. Dlaczego więc teraz wystawiacie Boga na próbę, nakładając na uczniów jarzmo, którego ani nasi ojcowie, ani my sami nie mieliśmy siły dźwigać? Wierzmy przecież, że będziemy zbawieni przez łaskę Pana Jezusa tak samo jak oni.”. Umilkli wszyscy, a potem słuchali Barnaby i Pawła opowiadających o cudach i znakach, jakich Bóg dokonał przez nich wśród pogan. Gdy oni przestali mówić, przemówił Jakub: „Mężowie! Bracia! Posłuchajcie mnie! Szymon opowiedział, jak Bóg wybrał sobie najpierw ludzi spośród pogan. (...)

Dlatego sądzę, że nie należy nakładać ciężarów na pogan nawracających się do Boga, lecz napisać im, aby powstrzymali się od pokarmów ofiarowanych bożkom, od nierządu, od tego co uduszone i od krwi. Od dawna w każdym mieście są ludzie, którzy co szabat czytają Prawo Mojżesza i wyjaśniają je w synagogach.

Wtedy apostołowie i starsi wraz z całym Kościołem postanowili wybrać ludzi przodujących wśród braci: Judę zwanego Barsabą i Sylasa i wysłać do Antiochii razem z Barnabą i Pawłem. Posłali przez nich pismo tej treści: „Apostołowie i starsi bracia przesyłają pozdrowienia braciom pogańskiego pochodzenia w Antiochii, w Syrii i w Cylicji. Ponieważ dowiedzieliśmy się, że niektórzy bez naszego upoważnienia wyszli od nas i zaniepokoiłi was naukami, siejąc zamęt w waszych duszach, postanowiliśmy jednomyślnie wybrać mężów i wysłać razem z naszymi drogimi: Barnabą i Pawłem, którzy dla imienia Pana naszego Jezusa Chrystusa poświęcili swe życie. Wysyłamy więc Judę i Sylasa, którzy oznajmią wam ustnie to samo. Postanowiliśmy bowiem – Duch Święty i my – nie nakładać na was żadnego ciężaru oprócz tego, co konieczne. Powstrzymajcie się od ofiar składanych bożkom, od krwi, od tego co uduszone i od nierządu. Dobrze uczynicie, jeżeli powstrzymacie się od tego. Bywajcie zdrowi!”.

Wysłannicy przybyli więc do Antiochii i zwoławszy lud, oddali list. Gdy został odczytany, uradowali się jego pocieszającą treścią. Juda i Sylas, którzy byli również prorokami, w licznych przemówieniach zachęcali i umacniali braci. Po pewnym czasie odeszli w pokój od braci do tych, którzy ich wysłali. A Paweł i Barnaba przebywali w Antiochii, nauczając i głosząc razem z wielu innymi słowo Pańskie.

Refleksję nad tekstem rozpoczynamy od postawienia sobie pytania: „Co ten konkretny fragment mówi sam w sobie?”. A zatem chodzi o jak najlepsze poznanie jego podstawowego sensu. Temu służy analiza treści perykopy z uwzględnieniem kontekstu historycznego, kulturowego i literackiego.

Kontekst

Opis tzw. „Soboru Jerozolimskiego” pełni istotną rolę w *Dziejach Apostolskich* – bywa wręcz nazywany „najważniejszym tekstem Dziejów Apostolskich” (B. Witherington). Już sama jego pozycja – niemal dokładnie w centrum księgi – pokazuje, że wydarzenie to urasta do rangi punktu kulminacyjnego w dziejach rodzącego się Kościoła. Poruszona podczas tego uroczystego zgromadzenia sporna kwestia dotyczyła rozbieżności pomiędzy Kościołem w Jerozolimie a Kościołem w Antiochii Syryjskiej, który wypracował i stosował własną strategię ewangelizacji wśród pogan (por. Dz 13–14). Autor *Dziejów Apostolskich* poprzedza sprawozdanie z obrad Soboru Jerozolimskiego opisem misyjnej działalności dwóch apostołów: Piotra – chrzest Korneliusza (Dz 10), przemówienie w Jerozolimie (Dz 11,1-17) oraz aprobatą wspólnoty (Dz 11,18) – i Pawła – misja Pawła i Barnaby (Dz 13,1-14,26) oraz sprawozdanie z pobytu w Antiochii (Dz 14,25-27).

Problem datacji Soboru Jerozolimskiego oraz jego relacji względem trzech podróży apostołskich Pawła wciąż jest przedmiotem ożywionych dyskusji, ale najbardziej prawdopodobną datą Soboru Jerozolimskiego są ostatnie miesiące 51 r. po Chr. (Dokładne przedstawienie wszystkich stanowisk w tej kwestii wraz z argumentacją za taką datacją można znaleźć w artykule: W. Rakocy, „Problem datacji i kolokacji w misji Pawła tzw. Soboru Jerozolimskiego”, „Collectanea Theologica” 72/2 (2002), s. 31-44).

Przyczyna zwołania Soboru Jerozolimskiego

Apostołowie i pierwsi chrześcijanie w zdecydowanej większości rekrutowali się spośród Żydów. Nawet po przyjęciu chrześcijaństwa nadal uczęszczali do świątyni bądź synagogi, by tam uczestniczyć w przewidzianych Prawem i zwyczajem żydowskim modlitwach (por. np. Dz 3,1; 5,12 etc.). Drugą grupę wśród ewangelizowanych stanowili helleniści – czyli Żydzi urodzeni i wychowani w diasporze. Choć podchodzili oni dość swobodnie

do przestrzegania poszczególnych przepisów Prawa, to jednak nosili na ciele znak Przymierza w postaci obrzezania. Przestrzegali też kluczowych zasad Starego Przymierza. Nie przysparzali tym samym większych problemów. Wszystko zaczęło się zmieniać, gdy wiarę w Chrystusa przyjmowali ludzie niemający żadnych związków z judaizmem. Nawrócenie dworzanina królowej Kandaki (por. Dz 8,25-39), setnika rzymskiej kohorty Korneliusza (por. Dz 10,1-48), a wreszcie liczne konwersje będące wynikiem misyjnej działalności Apostoła Narodów sprawiły, że coraz częściej powracał problem konieczności przestrzegania przepisów Prawa Mojżeszowego przez chrześcijan.

Fakt masowego przyjmowania chrześcijaństwa przez pogan bez obowiązku poddania się obrzezaniu oraz zachowywania wymogów płynących z Prawa Mojżeszowego budził sprzeciw wśród niektórych Żydów z Jerozolimy – zwłaszcza tych wywodzących się spośród faryzeuszów. W ich opinii obrzezanie i zachowywanie Prawa Mojżeszowego stanowi nieodzowny warunek zbawienia. Wielu zwolenników tej teorii przybyło ze Świętego Miasta do Antiochii, gdzie prowadzili ożywioną dyskusję z Pawłem i Barnabą. Nie mogąc dojść do porozumienia postanowiono, że Paweł i Barnaba wraz z innymi udadzą się do Jerozolimy, by wypracować wspólną linię postępowania w tak kluczowej sprawie. Rozstrzygnięcie zaistniałego sporu miało nastąpić w Jerozolimie, gdyż w Świętym Mieście przebywali apostołowie i starsi, cieszący się najwyższym autorytetem w Kościele. W ten sposób doszło do niezwykłego spotkania, które miało dać początek nowemu spojrzeniu uczniów Jezusa Chrystusa na podejście do judaizmu. Była to kwestia istotna dla całego Kościoła, gdyż dotyczyła wszystkich, którzy uwierzyli w Jezusa Chrystusa i chcieli Go przyjąć jako Pana. Już na miejscu nawróceni na chrześcijaństwo faryzeusze raz jeszcze wystąpili z postulatem narzucenia ochrzczonym poganom obowiązków płynących z Prawa Mojżeszowego.

Przebieg obrad Soboru Jerozolimskiego

Sobór jest zatem konsekwencją ożywionej działalności misyjnej wśród pogan. Dynamicznie rozwijająca się ewangelizacja staje przed poważnym problemem uzyskania aprobaty ze strony Kościoła w Jerozolimie. Jako mówcy podczas obrad głos zabierają apostołskie autorytety: Piotr (Dz 15,7-11), Paweł wraz z Barnabą (Dz 15,12) oraz Jakub (Dz 15,13-21).

W wywodzie Piotra można wyodrębnić dwie wyraźne części: odwołanie się do tradycji i doświadczenia (Dz 15,7-9) oraz konsekwencje z tego wynikające (Dz 15,10-11). Apostoł raz jeszcze (por. relację Piotra w Dz 11,1-18) odwołuje się do przeżyć towarzyszących nawróceniu setnika Korneliusza (por. Dz 10,1-48), widząc w nich znak z nieba: „*Bóg, który zna serca, zaświadczył na ich korzyść, udzielając im Ducha Świętego tak samo jak nam. Nie uczynił żadnej różnicy między nami a nimi, oczyszczając ich serca przez wiarę*” (Dz 15,8-9; por. 10,44). Z tego doświadczenia wyciąga wnioski, iż nie należy na nawracających się pogan nakładać obowiązku poddania się obrzezaniu. Bóg oczyszcza bowiem serca przez wiarę (Dz 15,9), a zbawienie wszystkich – tak żydów jak i pogan – dokonuje się przez łaskę: „*Wierzymy przecież, że będziemy zbawieni przez łaskę Pana Jezusa tak samo jak oni*” (Dz 15,11). Zewnętrzny znak obrzezania nie jest więc potrzebny. Piotr i Paweł są w tej ważnej kwestii całkowicie zgodni (por. Dz 13,38-39; Rz 3,21-23; 5,15; 2 Kor 8,9; Ga 2,15-21; Ef 2,8; 1 Tm 1,14). Ta zgodność stanowisk jest wyrazem jedności wiary apostołskiej.

Po mowie Piotra nastąpiło milczenie, które wydaje się być znakiem aprobaty słuchaczy dla stanowiska przedstawionego przez apostoła. Następnie – ponownie (por. świadectwo składane w Dz 15,4) – głos zabierają Paweł i Barnaba (Dz 15,12). Oni również – odwołując się do doświadczenia, które było ich udziałem podczas dotychczasowej działalności – potwierdzili słuszność stanowiska Piotra. Jego wypowiedź – która nastąpiła *po długiej dyskusji* (Dz 15,7) – sprawia, że milkną głosy sprzeciwu (por. Dz 15,4), a sprawozdanie Pawła i Barnaby zostaje przyjęte – tym

razem już bez głosów sprzeciwu – por. Dz 15,5), ale z uznaniem i radością – podobnie jak wcześniej wśród ludności zamieszkującej Fenicję i Samarię (por. Dz 15,3).

Wreszcie głos zabiera Jakub. Choć znany jest z surowego przestrzegania Prawa Mojżeszowego, to jednak jego wystąpienie wydaje się być bardzo przychylne i życzliwe wobec pogan. Dołącza on jeszcze jeden istotny dla środowiska żydowskiego argument z Pisma Świętego. W swoim przemówieniu sięga po przywołane za LXX proroctwo Amosa zapowiadające uznanie Jahwe przez wszystkie narody (Am 9,11-12). Pogląd zaprezentowany przez Jakuba zasadniczo nie różni się od stanowiska Piotra, jednakże – ze względu na konieczność wspólnego obcowania dwóch różnych grup uczniów i szczególnie rytuał żydowski dotyczący spożywania pokarmów – Jakub dodaje w tym zakresie pewne praktyczne wskazania natury dyscyplinarnej. Znane są one jako tzw. „Klauzule Jakubowe”: *„Dlatego sądzę, że nie należy nakładać ciężarów na pogan nawracających się do Boga, lecz należy napisać im, aby powstrzymali się od pokarmów ofiarowanych bożkom, od nierządu, od tego co uduszone i od krwi”* (Dz 15,20). Można je uznać za pewną formę kompromisu między chrześcijanami pochodzącymi z judaizmu a chrześcijanami pochodzącymi z pogaństwa. Kompromisu o tyle zaskakującego, że podczas gdy zrezygnowano z konieczności poddania się obrzezaniu, jak domagali się niektórzy faryzeusze, nałożono wymagania mniej ważne, ponieważ odnoszące się zasadniczo do spożywania posiłków i zawierania małżeństw. Wbrew pozorom nie chodzi tu jednak o przywrócenie niektórych przykazań obowiązujących Żydów, ale o zawarte w „Kodeksie Świętości” nakazy, które według Prawa zawsze odnosiły się do cudzoziemców żyjących wśród Izraelitów (por. Kpł 17–18). Zachowanie tych podstawowych zasad miało umożliwić wspólne sprawowanie uczt, podczas których chrześcijanie tak żydowskiego jak i pogańskiego pochodzenia mogliby razem wspominać Mękę i Zmartwychwstanie Chrystusa.

Czytając opis przebiegu Soboru Jerozolimskiego można odnieść wrażenie, że to nie Piotr a Jakub przewodził obradom zebra-

nych. W każdym razie postawa zarówno Piotra jak i Jakuba jest przychylna wobec Pawła i Barnaby. W swoich przemowach całkowicie zgadzają się z ich oczekiwaniami i potwierdzają słusność obranej przez nich metody ewangelizacji pogan. Porównując ich wystąpienia można zauważyć, że Piotr daje jej solidne podstawy teologiczne, a Jakub skupia się na propozycji rozwiązań praktycznych. Zostaną one następnie sformułowane w postaci „Dekretu Soborowego” (Dz 15,23-29).

Dekret Soboru Jerozolimskiego i jego wykonanie

Rezultatem soborowych obrad jest tekst „Dekretu”, którego wykonanie powierzono Judzie i Syłasowi oraz Pawłowi i Barnabie (por. Dz 15,22.25-26). Jest on skierowany do odbiorców zamieszkujących tereny ewangelizacji Apostoła Narodów podczas jego „Pierwszej podróży misyjnej”: *„Apostołowie i starsi bracia przesyłają pozdrowienia braciom pogańskiego pochodzenia w Antiochii, w Syrii i w Cylicji”* (Dz 15,23). Kościół w swoim przesłaniu zdecydowanie dystansuje się od sprawców niepokoju w Antiochii: *„dowiedzieliśmy się, że niektórzy bez naszego upoważnienia wyszli od nas i zaniepokoiłi was naukami, siejąc zamęt w waszych duszach”* (por. Dz 15,24), a następnie przedstawia ustalenia poczynione przez zebranych.

Wagę rozstrzygnięcia podkreśla wzmianka o jedności w podejmowaniu decyzji oraz powołanie się na autorytet Ducha Świętego: *„Postanowiliśmy jednomyślnie... Duch Święty i my”* (Dz 15,25.28). Apostołowie i starsi zachęcają odbiorców do życzliwego przyjęcia postanowień zgromadzenia jerozolimskiego: *„Postanowiliśmy bowiem – Duch Święty i my – nie nakładać na was żadnego ciężaru oprócz tego, co konieczne. Powstrzymajcie się od ofiar składanych bożkom, od krwi, od tego co uduszone i od nierządu”* (Dz 15,28-29a). Dekret zwalniał więc chrześcijan z zachowywania Prawa Mojżeszowego i obrzezania, zalecając jedynie, by nie spożywano pewnych pokarmów, co mogło niepotrzebnie wywołać zgorzienie i utrudniać współżycie Żydów i Greków. Co

ciekawe, wymagania te zostały sformułowane nie tyle jako warunki konieczne do zbawienia, lecz jako dobre rady uznane za słuszne: „*Dobrze uczynicie, jeżeli powstrzymacie się od tego. Bywajcie zdrowi!*” (Dz 15,29b-30). Warto zwrócić uwagę, że nawet jeśli ten tekst można rozumieć jako nakaz powstrzymania się od „*ofiar składanych bożkom*”, to inaczej do tej kwestii podchodzi sam Paweł. W przesłaniu do wspólnoty korynckiej nie zabrania on spożywania takich pokarmów, chyba że takie postępowanie gorszyłoby „słabych” (por. 1 Kor 8,1-13)! Potrzebę zachowania tych reguł należy więc rozumieć w sensie dążenia do zgodnego współżycia chrześcijan poprzez unikanie tego, co mogłoby razić uczucia innych. A zatem jest to bardziej rozumne zalecenie niż nakaz, od którego nie ma odwołania. Stąd w momencie, gdy doszło do ostatecznego zerwania chrześcijan z synagogą, „Klauzule Jakubowe” straciły rację bytu i przestały obowiązywać.

Po przybyciu do Antiochii wysłańcy soborowi wręczyli „Dekret” przedstawicielom miejscowego Kościoła, co wzbudziło powszechną radość (Dz 15,30-31). Powrót Pawła i Barnaby do Antiochii tworzy wraz z opisem ich wyruszenia do Jerozolimy literacką i narracyjną inkluzję.

Podsumowując należy stwierdzić, że tzw. „Sobór Jerozolimski” opisany przez Łukasza w Dz 15 z jednej strony uznaje wolność pogan od Prawa Mojżeszowego, z drugiej zaś chroni także żydowską tradycję religijną, mając na względzie dobro całego Kościoła. W tym kontekście dekret z czterema warunkami jest przykładem porozumienia osiągniętego pomiędzy chrześcijanami pochodzenia żydowskiego i pogańskiego, gdzie ci drudzy podjęli się zachowywania czterech klauzul, a pierwsi mogli za to bez wyrzutów sumienia uczestniczyć z nimi we wspólnocie stołu.

2. Meditatio: „Co mówi tekst biblijny do mnie?”.

Na tym etapie powracamy ponownie do tekstu biblijnego, by odczytać go raz jeszcze. Całą uwagę skupiamy jednak nie tyle na

warstwie intelektualnej, co duchowej. Tej lekturze winny towarzyszyć pytania: „Co mówi tekst biblijny do mnie?” oraz „Jakie przesłanie dla mnie zawiera odczytana perykopa?”.

Inaczej mówiąc, dokonujemy aktualizacji tekstu, uwzględniając konkretne okoliczności czasu i miejsca, w jakich się obecnie znajdujemy. Ponieważ okoliczności te – mimo pewnych ogólnych zbieżności i podobieństw – są różne w przypadku poszczególnych osób, z pewnością również medytacja będzie zmierzała w różnych kierunkach. Warto więc poddać się kierownictwu Ducha Świętego, który przez ten tekst pragnie każdego poprowadzić właściwą dla niego drogą.

Bóg patrzy na serce każdego i z każdym prowadzi indywidualną rozmowę. Dlatego też należy otworzyć się na Boga i pozwolić Mu przemawiać. Być może kilka poniższych myśli – uwzględniających ogólny kontekst przygotowań do V Synodu Diecezji Tarnowskiej – będzie pomocą w medytacji i pomoże w dobrym przygotowaniu i owocnym przeżyciu tego doniosłego wydarzenia. A może Bóg chce do Ciebie powiedzieć coś zupełnie innego? Pozwól Mu być słyszalnym! Niech medytacji towarzyszy więc gotowość przyjęcia tego przesłania wyrażająca się w słowach: „Mów, Panie, bo sługa Twój słucha!” (por. 1 Sm 3,10).

- Sobór Jerozolimski uważany bywa za jedno z najważniejszych wydarzeń opisanych w *Dziejach Apostolskich*. Czy stając u progu V Synodu Diecezji Tarnowskiej mam świadomość tego, że uczestniczę w historycznym i przełomowym wydarzeniu, od którego zależy przyszły kształt mojego Kościoła? Jak zamierzam włączyć się w to dzieło odnowy? Co już zrobiłem w tej materii? Czy modłę się w intencji Synodu i zachęcam do tego innych? Czy śledzę doniesienia medialne przybliżające przebieg przygotowań (np. poprzez stronę internetową, media społecznościowe, „Radio RDN”, „Gościa Niedzielnego”, itp.)? Czy propaguję ideę Synodu na wszelkie możliwe sposoby, starając się dotrzeć do jak najszerzego grona osób? Czy czuję się ambasadorem V Synodu Diecezji Tarnowskiej?

- Sobór Jerozolimski był odpowiedzią na problemy płynące z bogactwa i różnorodności wspólnot tworzących pierwotny Kościół. Przyjmowanie chrześcijaństwa przez hellenistów i pogan rodziło nie tylko radość, ale też konkretne obawy i dylematy. Przygotowując się teraz do dobrego i owocnego przeżycia Synodu trzeba spojrzeć z miłością i troską na Kościół i zapytać siebie: Czy jestem dumny z przynależności do Kościoła? Czy się z nim utożsamiam? Czy myśląc i mówiąc o Kościele posługuję się formą „my”, czy też raczej „wy” albo – co gorsza – „oni”? Czy leży mi na sercu prawdziwe dobro całej wspólnoty wierzących? Co w tym celu robię? A zatem jak wygląda moje zaangażowanie w życie parafii i diecezji? Czy chętnie włączam się w podejmowane tam inicjatywy? Czy w moich modlitwach pamiętam o swoich pasterzach lub powierzonych mi wiernych? Czy dostrzegam trapiące Kościół trudności? Czy potrafię go bronić, gdy jest niesłusznie atakowany? A może sam przyczyniam się do tego, że jest on poniżany i opluwany? Czy swoją postawą nie gorszę innych? Czy z prawdziwą troską pochylam się nad problemami dotyczącymi wierzących i przez dobrą radę oraz konkretne inicjatywy staram się im przeciwdziałać? Czy czuję się za to odpowiedzialny?
- Sobór Jerozolimski był próbą znalezienia rozwiązania powstających wśród wierzących konfliktów. Gdy nie udało się zażegnać sporów i waśni w Antiochii, przedstawiciele tej gminy udali się do Jerozolimy. Również życie Kościoła współczesnego naznaczone jest różnymi – mniejszymi i większymi – sporami a nawet konfliktami. Jak próbuję je rozwiązywać? Czy szukam pojednania? Czy pamiętam o ewangelicznej zasadzie „upomnienia braterskiego” – najpierw w cztery oczy, potem przy świadkach, a dopiero potem na forum Kościoła? Czy modlę się w intencji tych, którzy sami błędząc przy okazji również innych sprowadzają na złą drogę? Czy mam odwagę zareagować, gdy dostrzegam zło u innych? W jaki sposób to robię? Czy mam odwagę porozmawiać z taką osobą? A może stać mnie

tylko na obmowę? Czy walcząc z grzechem staram się ocalić grzesznika? A zatem czy moja krytyka jest konstruktywna, dająca szansę na nawrócenie i zmianę postępowania? Czy mojego sumienia nie obciążają tzw. „grzechy cudze”, np. milczenie czy przyzwalanie na grzech innych? Czy potrafię z pokorą przyjąć upomnienie? Jak reaguję na zwrócenie mi uwagi?

- Sobór Jerozolimski to przykład dyskusji i dialogu. Apostołowie, starsi i pozostali wyznawcy potrafili mówić, ale też słuchać. Jak to wygląda w moim przypadku? Czy mogę o sobie powiedzieć, że jestem „człowiekiem dialogu”? Jak traktuję swoich rozmówców? Czy potrafię słuchać i usłyszeć argumenty przedstawiane przez drugiego człowieka? Czy stać mnie na to, by przyznać komuś rację? A może zawsze uważam, że to ja wiem najlepiej, jak być powinno? W jaki sposób przedstawiam swoje zdanie – z wyższością i pogardą czy szacunkiem i kulturą? Czy aby nie stałem się zgorzkniałym krytykantem? Czy potrafię przyznać się do błędu i uznać rację innych? Czy z każdej rozmowy staram się wyciągnąć jakieś konstruktywne wnioski? Czy w drugim człowieku widzę dobro? Czym kieruję się, podejmując decyzje? Obiektywną sprawiedliwością czy subiektywną korzyścią? Jak zamierzam wykorzystać swoją wiedzę i doświadczenie podczas prac synodalnych?
- Sobór Jerozolimski to połączenie „tradycji” z „nowoczesnością” – swego rodzaju kompromis. Także zwołany V Synod Diecezji Tarnowskiej ma na celu wypracowanie podobnego konsensusu. Apostołowie najpierw przywołują i interpretują minione wydarzenia, starając się dostrzec w nich boskie interwencje. Także czas Synodu to czas rozpoznawania znaków czasu, przez które Bóg przemawiał i wciąż przemawia do Kościoła tarnowskiego. Jakie wydarzenia z przeszłości uważam za takie kamienie milowe? Co Bóg przez nie chce nam powiedzieć? Jak należy interpretować te doświadczenia z dalszej i bliższej przeszłości? Jak sprawić, by nadal przynosiły dobre owoce? Synod to także świadomość miejsca, w którym się znajdujemy.

Jakie problemy uważam za najbardziej naglące? Co mnie niepokoi? Nad czym nie można przejść do porządku dziennego? Co wymaga natychmiastowej interwencji? Jak to zrobić? Apostołowie podczas Soboru Jerozolimskiego na podstawie przesłanek teologicznych wypracowali praktyczne wskazówki duszpasterskie. Synod to również twórcze spojrzenie w przyszłość, a zatem zastanowię się: Co uważam za fundament swojej wiary? Co warto przekazać kolejnym pokoleniom? W jaki sposób wiarę i tradycję uczynić bardziej przystępną i zrozumiałą dla młodego pokolenia? Na co zwrócić większą uwagę? Z czego można zrezygnować, bez większego uszczerbku dla wierzących? W jaki sposób można bardziej otworzyć się na otaczającą nas rzeczywistość, jednocześnie nie tracąc istoty wiary chrześcijańskiej?

- Sobór Jerozolimski wypracował rozwiązania, które zyskały powszechną aprobatę. I to – nawet wśród tych, którzy pierwotnie byli odmiennego zdania. Mocą urzędu apostołowskiego opinia Piotra, Pawła, Barnaby i Jakuba staje się obowiązująca w Kościele. Warto w tym miejscu zastanowić się nad następującymi kwestiami: Jak traktuję decyzje i zarządzenia Papieża lub Biskupa? Czy zawsze z szacunkiem? Czy dostrzegam w nich działanie Ducha Świętego? Czy potrafię się im podporządkować, nawet jeśli niekoniecznie są po mojej myśli? Czy nauczanie wielu świętych, którzy przekonywali, że nie można zbłądzić okazując posłuszeństwo Kościołowi, przemawia do mnie? Czy czasem z góry nie przekreślam Synodu i tym samym nie uniemożliwiam wydania jego dobrych owoców?
- Sobór Jerozolimski to dzieło ludzkie i boskie. Wspólnota zjednoczona wokół apostołów jest jednocześnie zjednoczona na modlitwie do Boga. Choć wprost nie zostało to wspomniane, zgromadzeniu soborowemu zapewne towarzyszyło modlitwne wezwanie światła Ducha Świętego, podobnie jak w chwili uzupełnienia grona Dwunastu o Macieja (por. Dz 1,15-26) czy doświadczanych prześladowań (por. Dz 4,31; 12,5). Módlmy

się o to, by Duch Święty – tak jak podpowiedział zgromadzonym w Jerozolimie apostołom właściwe rozwiązania spornych kwestii – prowadził również zgromadzenie synodalne do odnowienia i ożywienia wspólnoty Kościoła tarnowskiego. Czy wspieram swoją modlitwą członków zgromadzenia synodalnego? Czy modłę się o dobre owoce Synodu? Ale także czy już teraz modłę się o to, abym sam potrafił jak najlepiej wprowadzać w życie „to co Duch mówi do Kościoła” przez powzięte postanowienia a zapisane w dokumentach synodalnych?

- Wsłucham się teraz w głos Boga rozbrzmiewający w moim sumieniu. Co Duch Święty mówi do mnie przez rozważany tekst?

3. Oratio: „Co my mówimy Panu w odpowiedzi na Jego słowo?”.

Słowo Boże zawsze domaga się odpowiedzi człowieka. Pierwszą odpowiedzią jakiej oczekuje Bóg jest modlitwa. Niech będzie nią gorąca i wytrwała modlitwa o jak najbardziej obfite i trwałe owoce V Synodu Diecezji Tarnowskiej:

*Boże w Trójcy Świętej Jedyny,
zgromadzeni we wspólnocie tarnowskiego Kościoła,
pragniemy razem wyruszyć w drogę,
aby dobrze przygotować i owocnie przeżyć synod diecezjalny.*

*Prosimy Cię, Ojcze pełen miłosierdzia,
napelnij nas swoją prawdą, miłością i pokojem,
abyśmy wiernie realizowali Twój zbawczy plan ludzkości
otwarcia na dar aktywnej współpracy wszystkich diecezjan.*

*Błagamy Cię, Jezu – Synu Boga Żywego,
abyśmy zawsze z wielką pokorą i ufnością
odczytywali znaki czasu w świetle Ewangelii
budując wspólnotę naszej diecezji na Twój obraz.*

*Wzywamy Cię, Duchu Święty Ożywicielu,
abyśmy napełnieni Twoimi darami,
odnowili i ożywili wspólnotę Kościoła tarnowskiego
w jedności z całym Kościołem powszechnym.*

*Maryjo, Matko Kościoła i Patronko Diecezji Tarnowskiej,
prowadź nas i wspieraj w synodalnej pielgrzymce wiary!*

Święty Stanisławie Szczepanowski, módl się za nami!

Święci Świeradzie i Benedykcie, módlcie się za nami!

Święta Kingo, módl się za nami!

*Wszyscy święci i błogosławieni diecezji tarnowskiej,
módlcie się za nami!*

4. Contemplatio: „Jakiego nawrócenia umysłu, serca i życia domaga się od nas Pan?”.

Drugą odpowiedzią, jakiej Bóg oczekuje od każdego z nas, jest nawrócenie – „zmiana” umysłu, serca i życia. Co wymaga takiej przemiany? Co powinienem zmienić? Na ostatnim etapie raz jeszcze powracamy do myśli, które towarzyszyły nam podczas Meditatio. Spośród nich warto wybrać te, które w pierwszej kolejności wymagają przemyślenia i przemiany. Czego oczekuje ode mnie Pan? Jak odpowiem na to jego oczekiwanie? Co zmienię? Nad czym popracuję?

Wsluchajmy się w głos Boga rozbrzmiewający w sanktuarium naszego sumienia i nie lękajmy się pójść za boskim wezwaniem. Ufajmy, że Bóg który wzywa nas do dobrego dzieła, pomoże je skutecznie! Prośmy o to słowami ufnej modlitwy:

*Wszchemogący Boże,
spełnij z ojcowską dobrocią pragnienie modlącego się ludu:
daj mu poznać, co należy czynić,
i udziel siły do wypełnienia poznanych obowiązków.
Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna,
który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego,
Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen.*

Propozycje tematów synodalnych zgłoszone przez Zespoły Komisji Przygotowawczej

W ramach prac Komisji Przygotowawczej, poproszono, aby Zespoły zajmujące się poszczególnymi obszarami życia diecezji spróbowały zidentyfikować własne zagadnienia, które mogą stać się podstawą do dyskusji i prac synodalnych. Zostały one nadesłane już w czerwcu 2017 r. do Sekretariatu Komisji Przygotowawczej. Mogą one stać się inspiracją dla duszpasterzy do tego, aby zgłaszać własne propozycje, które nie zostały tutaj ujęte lub wyrazić swoją opinię na któreś z zaproponowanych zagadnień.

I. Zespół Katechetyczny

1. Odpowiednia formacja rodziców (w trakcie przygotowania do poszczególnych sakramentów ich dzieci oraz już po ich przyjęciu).
2. Katecheza w grupach parafialnych dla uczniów już po przyjęciu sakramentu bierzmowania (tak, aby zaangażować dzieci i młodzież w życie parafii).
3. Wprowadzenie programu „Młodzi na progu” we wszystkich parafiach diecezji, sprawa indeksów i ewentualnej „kontroli” obecności młodzieży na obowiązkowych dla nich spotkaniach.

II. Zespół ds. Rodziny

1. Opracowanie nowego modelu przygotowania do małżeństwa w parafiach.
2. Zmiana sposobu wyboru i zadań dekanalnego duszpasterza rodzin.
3. Wypracowanie wspólnego (z innymi duszpasterstwami) schematu katechezy rodzinnej w kontekście sakramentalnym.
4. Rozbudowanie sieci i zakresu działania poradni rodzinnych.

5. Zmodernizowanie poradni specjalistycznych ARKA.
6. Wypracowanie narzędzia do rozwoju duszpasterstwa rodzin w parafiach.
7. Przemyślenie i zaproponowanie nowych form rekolekcji dla rodzin z dziećmi.
8. Wypracowanie modelu duszpasterstwa związków niesakramentalnych.
9. Zaproponowanie różnorodnych form towarzyszenia narzeczonemu, małżeństwu i związkowi niesakramentalnym.
10. Zauważenie osób samotnie wychowujących dzieci.

III. Zespół ds. Ewangelizacji

1. Pastoralne i misyjne nawrócenie wszystkich grup / wspólnot parafialnych:
 - Współodpowiedzialność i zaangażowanie świeckich w życie Kościoła (odpowiedzialność za płaszczyznę materialną i duszpasterską)
 - Powoływanie i formowanie liderów, animatorów i ewangelizatorów świeckich
 - Powoływanie i formowanie zespołu szkolących ewangelizatorów w parafiach
 - Parafia jako wspólnota wspólnot (wspólnoty tradycyjne i nowe)
 - Misyjne parafie partnerskie
 - Duszpasterstwo specjalistyczne i specjalne (dzieci, młodzież, małżeństwa, rodziny, single, małżeństwa niesakramentalne itp.).
2. Status kapłana posługującego wspólnotom, profesora, kurialisty, katechety, emeryta, chorego, niepełnosprawnego, uzależnionego itp.
3. Adekwatność posługi do charyzmatów: rozeznawanie talentów i charyzmatów pośród duchownych i świeckich, „polityka” personalna w parafii, kadencyjność urzędów).

4. Katecheza dla dorosłych (np. rodzice dzieci komunijnych, bierzmowanych).
5. Wykorzystanie narzędzi socjologicznych (statystyki, tendencje, wskaźniki) do opisanie rzeczywistości w diecezji.
6. Formułowanie programów formacyjnych, duszpasterskich, ewangelizacyjnych (odkrycie już istniejących, próba tworzenia nowych).
7. Wizja parafii:
 - relacje: proboszcz, rada parafialna, liderzy, pracownicy kościołni, pracownicy w duszpasterstwie, wspólnoty;
 - sprawy ekonomiczne: rada ekonomiczna, wynagrodzenie pracowników parafialnych, wolontariat);
 - wizja parafii dziś i jutro: rewizja granic, parafie współpracujące, łączenie parafii.
8. Diakonat stały.

IV. Zespół ds. Mediów

1. Media w duszpasterstwie – duszpasterstwo mediów:
 - media jako integralna część duszpasterstwa parafialnego
 - troska o edukację i formację medialną dzieci i młodzieży
 - troska o kompetencje duchownych w kontakcie z mediami
 - duszpasterstwo i formacja ludzi mediów i dziennikarzy w parafiach i dekanatach
 - współpraca parafii, grup, stowarzyszeń i ruchów z mediami diecezjalnymi
 - troska o jakość transmisji wydarzeń religijnych przez media.
2. Stan i jakość medialnego zaangażowania diecezji:
 - ankieta na temat wykorzystania mediów w duszpasterstwie i informacji o życiu Kościoła
 - ankieta na temat stanu i jakości portali i stron parafialnych
 - ankieta na temat stanu i jakości gazetek parafialnych

- ankieta na temat transmisji wydarzeń religijnych i parafialnych przez Internet
 - badanie jakości komunikowania instytucjonalnego i bezpieczeństwa przekazywania danych w diecezji
 - badanie recepcji mediów diecezjalnych w parafiach.
3. Nowe media w dziele ewangelizacji:
- wykorzystanie nowych mediów w ewangelizacji: informacja i formacja
 - media społecznościowe (social media) jako narzędzie preewangelizacyjne
 - duszpasterstwo w sieci społecznościowej i ewangelizacja „cyfrowego kontyentu”
 - włączenie i wykorzystanie kompetencji medialnych młodzieży dla celów ewangelizacji w sieci
 - nowe media jako szybkie narzędzie informacyjne i integracyjne we wspólnotach Kościoła
 - ochrona dzieci i młodzieży przed zagrożeniami sieci.
4. Media jako narzędzie informacyjne oraz promocyjno-wizerunkowe Kościoła:
- troska o informacje z życia Kościoła diecezjalnego w mediach świeckich
 - troska o promocję wydarzeń religijnych: parafialnych i diecezjalnych poprzez media
 - troska o pozytywny wizerunek Kościoła w mediach świeckich: public relations Kościoła
 - koordynacja współpracy promocyjno-ewangelizacyjnej w skali diecezji
 - troska o przekaz Ewangelii w języku i formie mediów
 - promocja muzyki religijnej w mediach.
5. Media diecezjalne – stan i perspektywy rozwoju:
- analiza stanu i jakości mediów diecezjalnych: radio, „Gość Niedzielny”, wydawnictwa, strona internetowa
 - analiza stanu i jakości mediów diecezjalnych w sieci
 - koordynacja współpracy i wymiany informacji mediów diecezjalnych

- rozwój portalu diecezjalnego jako agregatora treści i centrum dostępu do stron i portali instytucji, struktur i organizacji Kościoła diecezjalnego
- rozwój diecezjalnych mediów społecznościowych
- powstanie i rozwój diecezjalnej agencji informacyjnej
- stworzenie wewnętrznej sieci wymiany informacji w instytucjach diecezjalnych na zasadzie bazy danych, z których korzystają wszystkie instytucje: kalendarium wydarzeń i wymiana informacji
- tworzenie bazy danych o mediach parafialnych i mediach organizacji o statusie diecezjalnym: tytuły, profile, portale itd.
- optymalizacja efektywności i bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej w skali diecezji.

V. Zespół ds. Młodzieży

1. Jasna strategia dla duszpasterstwa młodzieży:
 - zaangażowanie jak największej ilości młodych ludzi w tworzenie i prowadzenie duszpasterstwa młodzieży – animatorzy, młodzieżowa rada duszpasterska;
 - przemyślana i biorąca pod uwagę potrzeby i specyfikę duszpasterstwa młodzieży polityka personalna duszpasterzy (młodzieży);
 - permanentna formacja duchowo-intelektualna duszpasterzy młodzieży – zmiana podejścia księży do młodych;
 - finansowanie duszpasterstwa młodzieży.
2. Ewangelizacyjne otwarcie na młodzież, która jest poza oddziaływaniem Kościoła.
3. Jasny, spójny, wieloletni program duszpasterstwa młodzieży.
4. Program przygotowania do bierzmowania.
5. Współpraca międzywydziałowa – planowanie – kalendarz.

VI. Zespół Prawny

1. Struktury diecezji (parafie, dekanaty, sanktuaria, rejony duszpasterskie, kapituły).
2. Wyróżnienia i kary wśród duchowieństwa.
3. Procedury w sprawie nadużyć osób duchownych.
4. Odpowiedzialność proboszcza za finansowy wymiar życia parafii (składki, testamenty, rozliczenia).
5. Sądy diecezjalne i relacje z sądami cywilnymi.

VII. Zespół Duszpasterstwa parafialnego

1. Współodpowiedzialność za Kościół – duchowni i świeccy:
 - rola świeckich w kształtowaniu współczesnego wizerunku Kościoła w myśl słów bł. Pawła VI „Kochajcie Kościół”.
2. Liturgia w kościele:
 - wobec ewidentnego kryzysu grup ministranckich i lektorskich większe otwarcie na dziewczęta i dorosłych w tej materii;
 - wysokie wymagania wobec służby ołtarza – chłopcy stojący przy ołtarzu to powinna być elita.
3. Szeroko pojęta homiletyka:
 - więcej prostej katechizacji,
 - więcej tłumaczenia Pisma Świętego,
 - więcej odniesień do świętych i błogosławionych,
 - mniej niezrozumiałej teologii i języka z Listów KEP.
4. Formacja homiletyczna w seminarium:
 - więcej ćwiczeń – rozeznac już w seminarium, jakie ktoś ma predyspozycje – np. szósty rok seminarium czynnie uczy się głosić kazania i pracować z młodymi. Wyłania się tym sposobem dobrych mówców, a słabszym daje się okazję do czerpania dobrych wzorców. Nie każdy musi być kaznodzieją;

- mniej ciężkiej teologii a więcej życiowych przykładów w wypowiedziach kaznodziejskich;
 - dostosowanie języka mówcy do wymogów współczesności, aczkolwiek nie wolno dopuścić do kolokwializacji języka kazań.
5. Młodzież:
- powinna się odbyć poważna debata o katechizacji, która jest znakomitą okazją do dyskusji z młodymi, a często jest realizacją kolejnych jednostek z katechizmu.
6. Bierzmowanie:
- czy na pewno na tym etapie, czy na pewno każdy, czy znajomość małego katechizmu ma być przepustką, podpisywanie dzienniczków?
 - pozostawienie tego sakramentu przy parafii macierzystej – nie jest z korzyścią dla młodzieży. Technicznie jest też trudnością dla księdza odpowiedzialnego w parafii za grupy bierzmowanych. To jest dla niego anonimowy i niepokorny tłum, a spotkania są frustrujące dla prowadzącego.
7. Kościół – szkoła:
- kwestia przygotowania pedagogicznego księży. Być nauczycielem wychowawcą - położenie nacisku na tę kwestię już w ostatnim roku pobytu w seminarium jest istotną sprawą.
8. Katecheci:
- potrzeba właściwych ludzi trafiających do środowisk szkolnych – chodzi o księży katechetów (kładąc nacisk na potrzebę, by to właśnie księża i siostry zakonne pracowali z młodzieżą. z obserwacji wynika, że tylko mały procent katechetów świeckich zdobywa autorytet wśród młodzieży.
9. Ścisła współpraca między parafią a szkołą:
- istnieje ona jedynie w założeniach ogólnych w praktyce nawet przy dobrej woli dyrekcji szkoły, nie zawsze jest

chęć księży proboszczów docenienia wagi pracy katechety/ wikariusza danej parafii z młodymi ludźmi w szkole.

10. Zmiany kapłańskie:

- ustalone według jakiegoś stałego schematu dawałyby komfort zarówno księżom jak i dyrektorom szkół. Ruch służbowy w szkole odbywa się do końca maja. Zmiany wikariuszowskie mają miejsce pod koniec czerwca. Można ustalić tutaj jakiś kompromis między wymogami oświaty a decyzjami kurii.

11. Potencjał ludzki:

- potrzeba w kurii zespołu ludzi, którzy właściwie rozeznają predyspozycje księży przy obsadzaniu stanowisk i funkcji w parafiach. Nawet stworzenie fizycznie bazy nazwisk kapłanów dobrze pracujących z określoną grupą środowiskową. Bo czasem widać przypadkowość wyznaczonych zadań.

12. Predyspozycja kapłanów do pracy duszpasterskiej:

- potrzeba wnikliwej obserwacji predyspozycji kapłanów idących na pierwszy front działań duszpasterskich. Po kilku latach pracy wiadomym powinno być dla zwierzchników, który ksiądz męczy się pracą w szkole, a który świetnie się odnajduje w środowisku młodzieży szkół średnich lub np. wśród małych dzieci;
- warto także rozmawiać, gdzie widzą siebie sami zainteresowani. Uniknie się tym sposobem frustracji, czasem nawet aktów agresji, gdy katecheta nie radzi sobie z dyscypliną w grupie młodzieży czy dzieci;
- potrzeba więc lepszego rozeznania ze strony kurii i proboszcza.

13. Ożywienie parafii, na której pracuje jeden kapłan:

- to także pomoc (także kaznodziejska) świadczona przez kapłanów niezwiązanych z duszpasterstwem: pracowników naukowych czy pracowników Kurii.

14. Duszpasterstwo grup: koniecznie młodzież, nauczyciele (praca z młodzieżą).
15. Tworzenie nowych ofert duszpasterstwa:
 - według potrzeb, ale oferta powinna wyjść od kapłanów rozmawiających z parafianami;
 - np.: duszpasterstwo małżeństw, duszpasterstwo kobiet, których mężowie pracują na stałe za granicą, duszpasterstwa specjalne, np. zupełnie niezauważalne jest w diecezji duszpasterstwo osób niewidomych;
 - kolejna oferta duszpasterstwa dorosłych – sposób na zorganizowanie ludziom czasu wolnego i ich kreatywnej obecności przy parafii.
16. Współpraca z radą parafialną, która nie może być tylko grupką przytakujących, lecz żywym organem doradczym, z którego głosem proboszcz się liczy.
17. Uaktywnianie ludzi świeckich związanych z kościołem, którzy mogą pomóc w unowocześnieniu funkcjonowania Kościoła, np. (strony internetowe).
18. Transparentność finansów parafii:
 - dla wielu parafian chodzących do kościoła, ale też chętnie krytykujących poczynania duszpasterzy, jest to często kluczowa sprawa.
19. Sakrament pokuty:
 - powinien być zdecydowanie dostępniejszy, bo są parafie, gdzie bywa z tym różnie;
 - od lat w tych samych porach – godziny dopołudniowe i wczesnopołudniowe spowiedzi funkcjonują w parafiach. Tymczasem rynek pracy na przestrzeni 30 lat bardzo się zmienił. Uwaga oddolna więc – Spowiedzi w godzinach popołudniowych i wieczornych. Księża siedzą do południa w pustawych kościołach, a wieczorem tłumy ludzi kończących pracę o 17, podczas gdy spowiedź przewidziana jest tylko do 18. Mowa oczywiście o spowiedziach okresowych.

20. Sakrament małżeństwa:

- przygotowanie do niego powinno zmienić swoją formułę – może jakieś obowiązkowe krótkie rekolekcje
- znajomość modlitw, czy formułek, których czasem się młodych odpytuje, nie jest chyba tą właściwą formą.

21. Kościół enklawą kultury i dziedzictwa:

- troska o kulturę języka (większy nacisk na kwestie poprawności językowej w seminarium), warsztaty językowe;
- biblioteki, archiwa;
- dokształcanie, zwłaszcza księży proboszczów, w zakresie ochrony dóbr kultury (architektura, malarstwo, spuścizna pisana).
- kronika parafialna; strony internetowe, okolicznościowe czasopisma, foldery i gazetki parafialne (niekoniecznie muszą to robić księża).

VIII. Zespół ds. Duchowieństwa i Osób Konsekrowanych

1. Wspólnota kapłańska:

- fundamentem wspólnota z Chrystusem
- wspólnotowa Liturgia Godzin (również ze świeckimi)
- wiele kapłanów mieszka samotnie (parafie pojedyncze),
- problem indywidualizmu, izolacji, pośpiechu księży, języka
- relacje proboszcz – emeryt
- relacje biskup – kapłan (biskup bliżej księży)
- relacje kapłan – świeccy (większe zaangażowanie świeckich, funkcjonowanie rad parafialnych)
- relacje kapłan – osoby życia konsekrowanego
- kultura bycia (savoir vivre)
- formy pamięci o zmarłych kapłanach (msze św., uczestnictwo w pogrzebach, pamięć o grobach)

2. Sprawy bytowe księży:

- jaki model wynagrodzenia (wspólnotowy czy inny?)

- skromny, prosty styl życia kapłana (mieszkanie, środki transportu, wakacje)
 - dyspozycyjność kapłana
3. Diakonat stały w diecezji:
- nie czekać aż księży będzie mało, można wykorzystać nadzwyczajnych szafarzy komunii św.
4. Formacja stała kapłanów:
- czy i jak zmienić istniejącą formułę
 - spotkania formacyjne proboszczów
 - spotkania formacyjne księży emerytów
 - funkcja delegata biskupa do kontaktu z księżmi pracującymi za granicą
 - pomoc kapłanom którzy odeszli z kapłaństwa (finansowa, zdrowotna)
 - pomoc kapłanom z problemami wykorzystania seksualnego nieletnich
 - pomoc księżom z problemami uzależnienia
 - sprawa tzw. „roku sabatycznego” (formy, miejsce, czas, nie tylko dla księży w kryzysie)
 - sposoby rekrutacji na studia licencjackie
 - kierownictwo duchowe (własne, sióstr zakonnych, wiernych)
5. Posłuszeństwo kapłańskie:
- posłuszeństwo hierarchiczne (biskupowi, proboszczowi, przełożonemu)
 - poszanowanie norm liturgicznych
 - strój duchowny (podczas i poza liturgią)

IX. Zespół Liturgiczny

1. Opracowanie jednolitych wskazań odnośnie celebracji sakramentu małżeństwa (co wolno a czego nie wolno w kwestii oprawy muzycznej, wystroju kościoła, wprowadzanie różnych uduwnień wyjętych z filmów).

2. Przedyskutowanie sposobu stałej formacji szafarzy nadzwyczajnych komunii św., także w perspektywie wprowadzenia ustanowionych lektorów, akolitów i diakonów stałych.
3. Przepracowanie niektórych nabożeństw i przygotowanie nowych ujednoczonych schematów.
4. Przedyskutowanie rodzaju formacji dla LSO oraz struktur ogólnodiecezjalnych z uwzględnieniem większej roli ceremoniarzy na szczeblu dekanalnym.
5. Potrzeba przygotowania materiałów formacyjno-katechetycznych opartych na liturgii.
6. Potrzeba przygotowania nowej agendy liturgicznej.
7. Większa troska o jednolitą formę celebrowania liturgii w całej diecezji.
8. Pomoc zespołom młodzieżowym w ich trosce o oprawę muzyczną liturgii (przygotowanie pomocy muzycznych, wskazujących to co w ramach ich możliwości techniczno-instrumentalnych mogą wykonywać).

X. Zespół ds. Modlitwy za Synod

1. Wdrożenie postanowień IV Synodu w życie diecezji.
2. Duchowość:
 - coraz większa utrata przez wiernych poczucia Sacrum,
 - potrzeba budzenia wiary w obecność Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie
 - potrzeba obecności w kościele modlitwy uwielbienia
 - obecność ciszy w czasie Liturgii i modlitwy (np. Adoracji Najświętszego Sakramentu)
 - modlitwa wiernych świeckich.
3. Duchowieństwo:
 - weryfikacja stosunku duchowieństwa do istniejących Ruchów eklezjalnych działających na terenie diecezji.
 - formacja kapłanów do posługi kierownictwa duchowego.
 - problem rutyny w celebrowaniu Liturgii przez duchownych

- duchowość kapłana diecezjalnego
- życie wspólnotowe kapłanów
- modlitwa kapłana
- materialne uposażenie kapłana – jednoznaczność życia kapłańskiego
- formacja stała kapłanów (jak, gdzie i kiedy).

4. Liturgia:

- eliminacja nieprawidłowości w pełnieniu posług liturgicznych zarówno przez duchownych jak i świeckich.
- dostrzeżenie potrzeb wiernych w zakresie nauczania biblijno-liturgicznego (katecheza przez Mszę św.)
- poprawność czytania głoszenia Słowa Bożego i głoszenia homilii (dykcja, odpowiednie nagłośnienie)
- obecność dziękczynienia po Komunii św. (dłuższy czas na modlitwę)
- krótkie rozważanie słowa Bożego w dzień powszedni podczas wieczornych Mszy św.
- obecność modlitwy do św. Michała Archanioła po Mszy św.

5. Parafia:

- korzystanie z dorobku Ruchów i Stowarzyszeń w zakresie pracy formacyjnej w parafiach
- przebudowa stylu działania parafii na model wspólnoty wspólnot
- miejsce stałego diakonatu w parafii i diecezji jako posługi miłości i miłosierdzia
- przemyślenie powtórnego połączenia LSO i Ruchu Światło-Życie w jednym działaniu dla dobra parafii
- duszpasterstwo osób samotnych (opuszczonych przez współmałżonka, żyjących w separacji, wdów, wdowców, bezżennych)
- aktywizowanie mężczyzn w duszpasterstwie parafialnym
- pełniejsze otwarcie się świeckich i duchownych na współpracę w duszpasterstwie.

- środki służące duszpasterstwu
 - wspólna troska o Kościół lokalny: biskupi, kapłani, osoby konsekrowane, wierni świeccy
 - misyjność kościoła lokalnego
 - jawność i transparentność funkcjonowania parafii i duchowieństwa od strony materialnej.
6. Sakramenty:
- nowy sposób przygotowania młodzieży do sakramentu bierzmowania jako formacja we wspólnotach
 - wskazanie małżeństwa sakramentalnego jako wzoru i sposobu życia
 - pomoc małżeństwom w kryzysie, niesakramentalnym w znalezieniu się we wspólnocie Kościoła.
7. Katecheza dorosłych.

XI. Zespół Teologiczny

1. W świetle przeprowadzonej dyskusji proponujemy, nawiązując do eklezjologii II Soboru Watykańskiego, zwrócić zasadniczą uwagę na trzy dziedziny życia kościelnego, którymi są:
- liturgia,
 - formacja,
 - świadectwo.
- Są to trzy „obszary” życia i doświadczenia Kościoła, na których manifestuje się jego natura i wyraża się jego misja zbawcza. Należy zastanowić się, w jaki sposób te dziedziny życia kościelnego powinny i mogą zostać uwzględnione w życiu Kościoła partykularnego. Na takie ukierunkowanie prac synodalnych wskazuje wyraźnie zaproponowane hasło synodu: „Kościół na wzór Chrystusa”.
2. Mając na względzie spójność refleksji synodalnej i poszukiwanych rozwiązań, można by schemat: „liturgia-formacja-świadectwo” odnieść do poszczególnych zagadnień szczegółowych. Właściwie każdy aspekt życia kościelnego posiada zawsze odniesienie do poszczególnych elementów tej triady.

Przede wszystkim zostałaby zachowana „zasada sakramentalna” życia kościelnego, którą II Sobór Watykański wskazał jako zasadę kształtowania życia kościelnego w bezpośrednim odniesieniu do Jezusa Chrystusa.

Oprac. ks. Piotr Cebula

Propozycje tematów synodalnych spływające z diecezji

Do 26 lipca 2017 r. do Sekretariatu Komisji Przygotowawczej wpłynęło 109 propozycji tematów synodalnych. Głównym kanałem przekazu informacji była poczta elektroniczna (email) oraz formularz na stronie internetowej V Synodu Diecezji Tarnowskiej, przez który można niemal w sposób anonimowy przesłać wiadomość do Sekretariatu. Sporadycznie wnioski były składane telefonicznie lub za pomocą tradycyjnej poczty (list).

Wnioski dotyczą głównie czterech obszarów:

- duszpasterstwa ogólnego
- liturgii
- spraw rodziny
- młodzieży i katechizacji szkolnej.

Główne tematy i postulaty poruszane we wnioskach, można przedstawić w następujących punktach:

1. Zadbać o piękno liturgii. Zwiększenie dyscypliny sakramentów.
2. Ulepszyć przygotowanie do małżeństwa w parafiach.
3. Rozwinąć formy towarzyszenia małżonkom.
4. Zbliżyć duszpasterzy do ludzi.
5. W większej mierze zatroszczyć się o duszpasterstwo młodych małżonków z małymi dziećmi.
6. Dopuszczenie świeckich do szerszego zakresu działań.
7. Postulat wprowadzenia diakonatu stałego.
8. Ożywić katechezę dorosłych.
9. Prawdziwa wizyta duszpasterska a nie 10-15 min.
10. Lepsza dostępność informacji na stronach www parafii: pomoc duszpasterza/poradni Arka itp.

11. Większa troska o księży emerytów.
12. Bierzmowanie. Rozwinąć program „Młodzi na progu”.
13. Przejrzystość finansowa Kościoła.
14. Homilie bazujące na Słowie Bożym a nie na infantylnych historiach.
15. Uczciwe zatrudnianie pracowników przez Kościół.
16. Obudzić szacunek do Eucharystii.
17. Codzienne głoszenie Słowa Bożego.
18. Brakuje duszpasterstw 30-40 latków.
19. Duszpasterstwo rodzin w kontekście emigracji.
20. Powrót w parafiach do modlitwy do Michała Archanioła.
21. Oddalenie Kościoła od wiernych: niezrozumiałe Listy Pasterskie, niedostępność kancelarii parafialnej.
22. Konieczność wprowadzenia nowych metod głoszenia Ewangelii.
23. Kadencyjność proboszczów.
24. Odnowić przepowiadanie kerygmy.
25. Podkreślić rolę ojca w rodzinie.
26. Miejsce w kościele podczas Mszy św. dla matek z dziećmi.
27. Mniej zamętu w przepisach liturgicznych (np. Wigilia Paschalna).
28. Większa dostępność Mszy św. „trydenckiej”.

Oprac. ks. Piotr Cebula

III. INFORMACJE SEKRETARIATU

Bp Leszek Leszkiewicz

Komunikat o audycjach radiowych nt. V Synodu Diecezji Tarnowskiej

Czcigodni Księża Proboszczowie i Wikariusze!

W najbliższą sobotę (4 marca 2017 r.) na antenie diecezjalnej rozgłośni RDN Małopolska i RDN Nowy Sącz po godz. 16:00, ruszy pilotażowa audycja dotycząca V Synodu Diecezji Tarnowskiej.

Będzie ona próbą odpowiedzi na pytanie czym jest Synod, po co jest zwołany i w jaki sposób będzie przeprowadzony. Pojawia się w niej głosy dorosłych i dzieci, zapytanych w sondzie ulicznej czym według nich jest synod. Próbą ogólnego zdefiniowania synodu będą z kolei archiwalne nagrania RDN Małopolska. Ponadto w audycji będą zawarte bieżące informacje na temat prac synodalnych. Początkowo cała audycja będzie trwała 15-30 minut, później stopniowo czas będzie wydłużany do jednej godziny.

Audycje będą cykliczne, czyli w każdą sobotę od godz. 16.00 i powtórka fragmentów w niedzielne przedpołudnie. w kolejne soboty pragniemy przybliżyć księżom i wiernym świeckim historię i znaczenie poprzednich Synodów naszej diecezji, aby stały się one inspiracją do zrozumienia aktualności obecnego Synodu i otwarciem do debaty nad zagadnieniami, które warto podjąć w obecnej refleksji synodalnej.

Zapraszamy Czcigodnych Księży do osobistego słuchania tych audycji oraz zachęcenia i poinformowania wiernych, aby i oni mo-

gli skorzystać z tych audycji mających charakter informacyjny i upowszechniający ideę synodu. Ponadto do czasu utworzenia oficjalnej strony Synodu, warto śledzić radiowego Facebooka, gdzie na bieżąco ukazują się informacje o V Synodzie.

Zapraszamy także do współpracy przy tworzeniu audycji. Bardzo mile będą widziane pomysły zagadnień, świadectwa księży i świeckich dotyczące Synodu. z pewnością wśród adresatów są tacy, którzy uczestniczyli w jakikolwiek sposób w pracach ostatniego IV Synodu Diecezji Tarnowskiej (zarówno duchowni jak i świeccy) i mogą podzielić się swoim doświadczeniem, wspomnieniem. Zapraszamy do włączenia się w tę inicjatywę także tych, którzy są gotowi do konstruktywnej debaty na temat obecnego Synodu i stanu Kościoła tarnowskiego. Zależy nam bardzo na współpracy ze świeckimi, których głos będzie ważny w audycjach.

Dlatego bardzo prosimy, aby osoby zainteresowane współpracą, zarówno księża i jak i świeccy (wskazani przez księży proboszczów lub wikariuszy), kontaktowały się bezpośrednio z ks. Andrzejem Dudkiem, który jest koordynatorem audycji z ramienia Komisji Przygotowawczej (kom. ___ ___ ___, email: andrzej.dudek@upjp2.edu.pl).

Z chrześcijańskim pozdrowieniem i błogosławieństwem na owocne przeżycie Wielkiego Postu

† *Leszek Leszkiewicz*
Przewodniczący Komisji Przygotowawczej
V Synodu Diecezji Tarnowskiej

Tarnów, 1 marca 2017 r.

Bp Leszek Leszkiewicz

Informacja
o pracach Komisji Przygotowawczej
V Synodu Diecezji Tarnowskiej

Czcigodni Kapłani!

Najbliższa niedziela, 25 czerwca, zgodnie z decyzją naszego biskupa Andrzeja Jeża, będzie pierwszą Niedzielą Synodalną w czasie przeżywanego przez nas V Synodu Diecezji Tarnowskiej.

W kolejnych miesiącach, każda ostatnia niedziela miesiąca, będzie miała taki charakter, o ile, pozwalają będą na to przepisy liturgiczne. Materiały do wykorzystania w liturgii zostały już przekazane Czcigodnym Kapłanom. Celem Niedziel Synodalnych jest przede wszystkim modlitwa za dzieło V Synodu, za Diecezję Tarnowską i jej pasterza bpa Andrzeja. Ważnym zadaniem tych niedziel jest także docieranie z informacją o Synodzie do wszystkich wiernych. Dla Synodu, dotarcie do jak największej liczby diecezjan z zaproszeniem do zaangażowania się w wielkie dzieło przeżywanego przez nas wydarzenia, ma bardzo ważne znaczenie.

Pragnę poinformować także, że trwają prace Komisji Przygotowawczej Synodu. Są one może mało widoczne, ale taka jest ich natura. Powoli wypracowywany jest regulamin Synodu. Przyjęte zostało logo Synodu. Zgłoszone zostały propozycje hymnu. W Zespołach prowadzone są dyskusje na tematy, którymi powinien zająć się Synod. Zagadnienia te, w późniejszym czasie zostaną przedstawione biskupowi diecezjalnemu. Działa strona internetowa www.synodtarnow.pl. Jest ona w całości poświęcona V Synodowi Diecezji Tarnowskiej. Sprawy Synodu są obecne w mediach społecznościowych (Facebook, Twitter, YouTube). Swoje sugestie, propozycje tematów, którymi Synod powinien się zająć można zgłaszać na adres e-mail: synod@diecezja.tarnow.pl. Bardzo li-

czymy na głos Czcigodnych Kapłanów. Także jest dostępny numer tel.: 514 791 192 (pon. – pt. 9.00 – 15.00).

We wrześniu, w każdym dekanacie odbędą się spotkania Czcigodnych Kapłanów z przedstawicielem Komisji Przygotowawczej V Synodu Diecezji Tarnowskiej. w czasie tych spotkań zostanie zaprezentowany Regulamin Synodu. w sposób szczególny zostaną przedstawione te zadania, które będą ważne dla parafii i dekanatów. Będzie możliwość dialogu na temat problemów, którymi Synod powinien się zająć.

Zachęcam do modlitwy w intencji naszego Kościoła lokalnego. Zapraszam do prowadzenia rozmów we wspólnotach kapłańskich, z członkami Rad Parafialnych, wspólnot i grup parafialnych, wiernymi na tematy, które pozwolą nam wszystkim lepiej zauważyć w jakim momencie historycznym znaleźliśmy się, jaka jest nasza duchowa kondycja, co jest mocną stroną naszego duszpasterskiego działania, z czego możemy się cieszyć. a także, gdzie znajdują się słabe punkty w naszym duszpasterstwie, przed jakimi nowymi wyzwaniem stoimy, w jaki sposób możemy wspólnie szukać nowych dróg, by lepiej realizować Chrystusowy zamysł ewangelizacji świata.

Z apostołskim błogosławieństwem

† *Leszek Leszkiewicz*

Przewodniczący Komisji Przygotowawczej
V Synodu Diecezji Tarnowskiej

Tarnów, 20 czerwca 2017 r.

Niedziele synodalne
Tematy i wskazania liturgiczne
uwzględniające rok liturgiczny

1. Czerwiec (25 czerwca 2017 r.)

- specjalny formularz mszalny i kazanie synodalne o potrzebie synodu i aktualnym etapie przygotowań.

2. Lipiec (30 lipca 2017 r.)

- specjalny formularz mszalny i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół ds. animacji modlitwy za Synod
- Ukazać potrzebę modlitwy w intencji V SDT.

3. Sierpień (27 sierpnia 2017 r.)

- specjalny formularz mszalny i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół katechetyczny
- „Katechizacja w kontekście współczesnej kultury”.

4. Wrzesień (24 września 2017 r.)

- specjalny formularz mszalny i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół liturgiczny
- „Propagowanie pobożności maryjnej w jej aspekcie chrystocentrycznym i pneumatologicznym oraz ujęcie perspektywy eschatologicznej”.

5. Październik (29 października 2017 r.)

- specjalny formularz mszalny i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół ds. młodzieży
- „Odnowienie tradycyjnych form pobożności wiernych w oparciu o wyzwania współczesności”.

6. Listopad (26 listopada 2017 r.)

- formularz mszalny z uroczystości Chrystusa Króla, modlitwa wiernych synodalna i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół ds. ewangelizacji
- „Większe zaangażowanie świeckich w życie parafialne i diecezjalne Kościoła”.

7. Grudzień (31 grudnia 2017 r.)

- formularz mszalny ze święta Świątej Rodziny, modlitwa wiernych synodalna i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół ds. rodziny
- „Troska o rodziny na różnych etapach jej rozwoju etapach”.

8. Styczeń (28 stycznia 2018 r.)

- specjalny formularz mszalny i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół ds. duszpasterstwa parafialnego
- „Wzmocnienie duchowości diecezjan w oparciu o wzmocnienie zdrowej pobożności eucharystycznej wzbogaczonej różnymi formami adoracji” (w kontekście zbliżającego się nabożeństwa czterdziestogodzinnego).

9. Luty (25 lutego 2018 r.)

- formularz mszalny z 2. Niedzieli Wielkiego Postu, modlitwa wiernych synodalna i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół teologiczny
- „Kształtowanie obrazu diecezji na wzór Jezusa Chrystusa”.

10. Marzec (25 marca 2018 r.)

- formularz mszalny z Niedzieli Palmowej, modlitwa wiernych synodalna (bez kazania synodalnego, tylko modlitwa za Synod).

11. Kwiecień (29 kwietnia 2018 r.)

- formularz mszalny z 5. Niedzieli wielkanocnej, modlitwa wiernych synodalna i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół ds. duchowieństwa i osób konsekrowanych
- „Wzmocnienie duchowości kapłanów otwartej na posługę wśród świeckich”

12. Maj (27 maja 2018 r.)

- formularz mszalny z Niedzieli Trójcy Świątej, modlitwa wiernych synodalna i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół prawny

- „Dostosowanie ustawodawstwa Kościoła partykularnego i powszechnego do aktualnych potrzeb i wyzwań duszpasterskich diecezji tarnowskiej”.

13. Czerwiec (24 czerwca 2018 r.)

- formularz mszalny z uroczystości Narodzenia św. Jana Chrzciciela, modlitwa wiernych synodalna i kazanie synodalne przygotowane przez Zespół ds. mediów
- „Większe zaangażowanie mediów w dziele ewangelizacji”.

Oprac. ks. Piotr Cebula, ks. Andrzej Dudek

Wskazania dotyczące przeprowadzenia niedzieli synodalnej

Sekretariat Komisji Przygotowawczej w każdym miesiącu drogą elektroniczną będzie przysyłać materiały przeznaczone na konkretną niedzielę synodalną, które w głównej mierze będą stanowić wprowadzenie do Mszy św. oraz konspekt homilii. Pozostałe elementy, jak *tropy kyrialne* do aktu pokuty oraz modlitwa wiernych będą mieć charakter niezmienny.

Bardzo ważnym elementem tego dnia jest wspólne odmówienie oficjalnej Modlitwy w intencji V Synodu Diecezji Tarnowskiej (wersja dłuższa). Zgodnie z intencją Biskupa Andrzeja Jeża, ma ona być odmówiona po komunii św., a przed oracją mszalną nazywana „modlitwą po komunii”. Chodzi o to aby pokazać jej ścisły związek z przyjętą przez wiernych komunią św. Wskazane jest aby tą modlitwę odmawiać w postawie stojącej. Ponieważ w wielu kościołach i kaplicach zostały zamontowane ekrany lub telewizory do wyświetlania tekstu pieśni, wypada aby wykorzystać te nowe możliwości techniczne i poprosić organistę o wpisanie tekstu modlitwy i wyświetlanie go wiernym. Należy przy tym zwrócić uwagę na to, aby odpowiednio podzielić tekst, tak aby umożliwić równe odmawianie wspólnotowe tekstu, uwzględniające logikę wyrażen i całych zdań. w dni powszednie można odmawiać krótszą wersję tej modlitwy i także wyświetlać na ekranach w kościele.

Zachęcamy również do wykorzystania możliwości technicznych i duszpasterskich, np. przed mszą św. w niedzielę synodalną, tam gdzie jest ekran z możliwością wyświetlania filmów, można wyświetlić spot o synodzie, który został przygotowany przez Zespół mediany i został umieszczony na synodalnym kanale YouTube. w czasie kazania można także na ekranie wyświetlić jeden z obrazów, zawierający logo synodu. Propozycję takich

obrazów zostały wysłane w maju br. emailem na adresy parafii, z prośbą, aby umieścić je na stronach parafialnych jako odsyłacze do strony synodalnej (można je także znaleźć w zakładce „POBIERZ” internetowym portalu Synodu synodtarnow.pl/pobierz).

Jeżeli ktoś ma ciekawe pomysły związane ze sposobem przeprowadzenia niedzieli synodalnej, proszony jest o wcześniejszy kontakt z Sekretariatem, aby upewnić się, czy nie narusza to świętości i godności liturgii oraz kościoła. Dobre pomysły będą przekazywane do wiadomości wszystkich duszpasterzy.

Z całą pewnością dobre przeprowadzenie niedzieli synodalnej ma ogromne znaczenie nie tylko informacyjne, ale też sprawi, że zarówno my jako kapłani i duszpasterze, jak i wierni świeccy będziemy coraz bardziej przekonani do potrzeby V Synodu, a w konsekwencji dostrzeżemy w im niepowtarzalną okazję do rozwoju Kościoła w Diecezji Tarnowskiej. Synod został przecież zwołany dla dobra duchowego, co w duchowości kapłańskiej i zaangażowaniu duszpasterskim jest czymś istotnym.

FORMULARZ MSZALNY

Msza za zgromadzenie o charakterze duchowym lub duszpasterskim (Mszał rzymski dla diecezji polskich, s. 123"-124")

ANTYFONA NA WEJŚCIE (Mt 18, 20): Gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię moje, * tam jestem pośród nich. (O. W. Alleluja.)

Odmawia się Chwała

KOLEKTA

Boże, Twój Syn obiecał, że będzie pośród wszystkich zgromadzonych w Jego imię, † spraw, abyśmy odczuwali, że jest obecny z nami i obdarza nas łaską, miłosierdziem i pokojem, * zachowując nas w prawdzie i miłości. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

Odmawia się Wierzę

Modlitwa eucharystyczna: V B z własną prefacją

ANTYFONA NA KOMUNIE: Gdzie miłość prawdziwa i dobroć, * tam znajdziesz Boga żywego. * Zgromadziła nas w jedno miłość Chrystusa. (O. W. Alleluja.)

Należy odmówić Modlitwę w intencji V Synodu (wersja dłuższa)

MODLITWA PO KOMUNII

Miłosierny Boże, † spraw, aby Najświętszy Sakrament utwierdził nas w pełnieniu Twojej woli * i uczynił nas świadkami Twojej prawdy. Przez Chrystusa, Pana naszego.

TROPY KYRIALNE DO AKTU POKUTY

Abyśmy godnie i owocnie przeżyli nasze niedzielne spotkanie z Chrystusem zmartwychwstałym, uznajmy teraz w chwili ciszy naszą słabość i grzeszność:

po chwili ciszy

Panie, Ty sam jesteś drogą do Ojca, dlatego zjednocz nas w twojej miłości i zmiłuj się nad nami. *W: Zmiłuj się nad nami.*

Chryste, nasz Królu i Panie, z Tobą tworzymy budowlę z żyjących kamieni, zmiłuj się nad nami. *W: Zmiłuj się nad nami.*

Panie Jezu, na Twoje podobieństwo pragniemy budować Kościół, wypełniając wolę Ojca, zmiłuj się nad nami. *W: Zmiłuj się nad nami.*

MODLITWA POWSZECHNA

Słowo Boże zawsze domaga się odpowiedzi człowieka. Niech naszą pierwszą odpowiedzią będzie gorąca i wytrwała modlitwa skierowana do Chrystusa o jak najbardziej obfite i trwałe owoce V Synodu Diecezji Tarnowskiej:

Wierni: Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas

1. Aby nasz Kościół tarnowski, pod przewodnictwem Biskupa Andrzeja, jego biskupów pomocniczych, prezbiterów i diakonów jaśniał blaskiem Twoim Zmartwychwstały Panie.
2. Aby rodziny były Bogiem silne; niech wzajemna miłość małżonków będzie obrazem Twojej miłości do Kościoła i kształtuje w ich dzieciach postawę wiary i odpowiedzialności.
3. Aby młodzież oraz dzieci w nieustannym i odważnym poszukiwaniu prawdziwych ideałów i autorytetów dostrzegły, że również Ty, Panie Jezu pragniesz im pokazać drogę do udanego i szczęśliwego życia.
4. Aby chorzy i osoby starsze, w naśladowaniu Twojego cierpienia odnajdywały nieustannie siłę do wytrwałego kroczenia ku radości życia wiecznego.
5. Aby osoby konsekrowane, które całkowicie oddały się Tobie, wytrwale modliły się za nasz Kościół i przemieniały go świadectwem codziennego życia.
6. Aby wierni zmarli, odkupieni przez Twoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie, mogli jak najrychlej wejść do chwały nieba i orędownać za nami wraz ze świętymi patronami diecezji tarnowskiej.
7. Abyśmy przygotowując się do uroczystej celebracji Synodu, potrafili odczytać głos Ducha Świętego, odnowili się w naszym myśleniu, otwarli na wzajemny dialog i z pełnym zaangażowaniem oddali swoje talenty i zdolności ku pożytkowi Kościoła.

Boże w Trójcy Świętej Jedyny, obdarz nas swoją prawdą, miłością i pokojem, abyśmy dobrze się przygotowali do przeżycia synodu i budowali obraz Kościoła i całe nasze życie na wzór twojego Syna Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje i króluje na wieki wieków. Amen.

Oprac. ks. Andrzej Dudek

Spotkania Członków Komisji Przygotowawczej z kapłanami w poszczególnych dekanatach

Na wrzesień 2017 r. zostały zaplanowane dekanalne spotkania poświęcone V Synodowi. Są to spotkania przeznaczone tylko dla kapłanów. Do każdego dekanatu uda się jeden z członków Komisji Przygotowawczej. Ich celem jest przedstawienie sposobu przeprowadzenia prac synodalnych na poziomie diecezji oraz na poziomie poszczególnych parafii. Dlatego zostanie zaprezentowany zarys Regulaminu Synodu, nad którym będzie można podjąć dyskusję. Chodzi o to, aby razem wypracować jak najlepszy sposób przeprowadzenia Synodu, tak by dla wszystkich był owocny. Spotkanie ma być także okazją do dyskusji nad zagadnieniami jakimi powinien zająć się Synod. w tym celu zachęcamy wszystkich kapłanów do zapoznania się z propozycjami tematów synodalnych, które już wpłynęły do Sekretariatu i zostały wydrukowane w drugiej części tego Biuletynu. Wobec nich można wyrazić zgodę, sprzeciw lub podać inne, nowe propozycje, które uznaje się za istotne. Nie ukrywamy, że bardzo zależy nam na opinii Czcigodnych Księży w tym zakresie i na tym etapie prac przygotowawczych.

Plan spotkania

1. Wspólna modlitwa w kościele (prowadzi ją i wybiera jej rodzaj ojciec duchowny dekanatu).
2. Przedstawienie regulaminu V Synodu Diecezji Tarnowskiej.
3. Sposób realizacji prac synodalnych w parafii. Wskazania praktyczne.
4. Dyskusja nad zagadnieniami zaproponowanymi przez Zespoły Komisji Przygotowawczej. Nowe wyzwania duszpasterskie.

5. Zebranie propozycji tematów synodalnych przedstawionych przez kapłanów z dekanatu.
6. Zakończenie wspólnym odmówieniem oficjalnej modlitwy w intencji V Synodu Diecezji Tarnowskiej (wersja dłuższa).

Minimalny czas trwania spotkania, to ok. 1,5 godziny. **Bardzo prosimy wszystkich kapłanów** o to, aby wcześniej zechcieli zapoznać się z Projektem Regulaminu V Synodu.

Prosimy również Księdza Dziekana dekanatu, aby przypomniiał Ojcu duchownemu dekanatu o przygotowaniu modlitwy na rozpoczęcie spotkania. Gdyby w dekanacie był vacat na stanowisku Ojca duchownego, Dziekan jest zobowiązany do wyznaczenia innego kapłana do poprowadzenia modlitwy. Dziekan także wcześniej wyznacza jednego kapłana, który będzie pełnił funkcję protokolanta.

Protokolant będzie miał za zadanie spisać protokół ze spotkania, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków i postulatów, jakie pojawią się w czasie dyskusji. Następnie protokół ma zostać wysłany w wersji elektronicznej do przedstawiciela Komisji obecnego na spotkaniu oraz jego kopia do Sekretariatu V Synodu na adres email: **synod@diecezja.tarnow.pl** .

Każdy kapłan może także przygotować wcześniej swoje uwagi i wnioski na piśmie (podpisane lub anonimowe) i przekazać je obecnemu członkowi Komisji, który następnie dostarczy je do Sekretariatu.

W związku z tym zachęcamy wszystkich Kapłanów, aby jeszcze przed dekanalnym spotkaniem podjąć w kapłańskim gronie dyskusję dotyczącą proponowanych zagadnień. Doskonałą okazją do tego może być koleżeńskie spotkanie kapłanów przy przysłowiowej kawie.

Daty spotkań

Poniżej przedstawiamy listę dekanatów z sugerowaną datą spotkania. Trzeba pamiętać o tym, że proponowana data spotkania może różnić się od rzeczywistego terminu, gdyż to przedstawiciel Komisji Przygotowawczej ustala indywidualnie datę spotkania z Księdzem Dziekanem.

13 WRZEŚNIA (środa)

Czchów	<i>ks. Artur Ważny</i>
Grybów	<i>ks. Bogusław Połec</i>
Krościenko	<i>ks. Józef Wałaszek</i>
Krynica	<i>ks. Andrzej Michalik</i>
Limanowa	<i>ks. Andrzej Dudek</i>
Lipnica Murowana	<i>ks. Marcin Baran</i>
Łącko	<i>ks. Piotr Cebula</i>
Nowy Sącz – Wschód	<i>ks. Piotr Górski</i>
Nowy Sącz – Zachód	<i>ks. Krzysztof Czermak</i>
Nowy Sącz – Centrum	<i>ks. Robert Kantor</i>
Piwniczna	<i>ks. Piotr Cebula</i>
Ropa	<i>ks. Zbigniew Pietruszka</i>
Stary Sącz	Bp Leszek Leszkiewicz
Tymbark	<i>ks. Krzysztof Bułat</i>
Ujanowice	<i>ks. Wojciech Karpiel</i>

21 WRZEŚNIA (czwartek)

Bobowa	<i>ks. Bogusław Połec</i>
Bochnia – Wschód	<i>ks. Robert Kantor</i>
Bochnia – Zachód	<i>ks. Andrzej Dudek</i>
Brzesko	<i>ks. Zbigniew Pietruszka</i>
Ciężkowice	<i>ks. Józef Wałaszek</i>
Łużna	<i>ks. Krzysztof Bułat</i>

Porąbka Uszewska
Tarnów – Południe
Tarnów – Wschód
Tarnów – Zachód
Tarnów – Północ
Tuchów
Wojnicz
Zakliczyn

ks. Krzysztof Czermak
ks. Piotr Cebula
ks. Andrzej Michalik
ks. Jacek Nowak
ks. Wojciech Karpiel
ks. Paweł Górski
Bp Leszek Leszkiewicz
ks. Artur Ważny

28 WRZEŚNIA (czwartek)

Dąbrowa Tarnowska
Dębica Wschód
Dębica Zachód
Mielec – Południe
Mielec – Północ
Ołpiny
Pilzno
Pustków Osiedle
Radłów
Radomyśl
Szczepanów
Szczucin
Uście Solne
Żabno

ks. Wojciech Karpiel
ks. Artur Ważny
ks. Paweł Górski
ks. Jacek Nowak
ks. Piotr Cebula
Bp Leszek Leszkiewicz
ks. Krzysztof Bułat
ks. Zbigniew Pietruszka
ks. Józef Wałaszek
ks. Bogusław Połęcz
ks. Andrzej Dudek
ks. Robert Kantor
ks. Krzysztof Czermak
ks. Marcin Baran

Oprac. ks. Piotr Cebula, ks. Andrzej Dudek

Podstawowe informacje o Komisji Przygotowawczej V Synodu Diecezji Tarnowskiej

1. Po co jest Komisja Przygotowawcza Synodu

V Synod Diecezji Tarnowskiej został zapowiedziany w listopadzie. Rozpoczął się natomiast 14 grudnia 2016 r., we wspomnienie św. Jana od Krzyża.

Do Domu Biskupiego w Tarnowie zostało zaproszonych 16 osób, które Dekretem Biskupa Andrzeja Jeża uformowały Komisję Przygotowawczą Synodu. Od tamtego dnia rozpoczęły się ważne, choć mało widoczne prace, które pozwolą na to, aby za jakiś czas zainaugurować uroczyście oficjalną część Synodu, którego zadaniem będzie m.in. refleksja nad obecną sytuacją diecezji i stanem duszpasterstwa.

Raz w miesiącu odbywa się spotkanie członków tej Komisji, aby wspólnie zrealizować nakreślone przez prawo kościelne cele:

1. dokładne przygotowanie właściwych prac synodalnych,
2. opracowanie dla wiernych pomocy duszpasterskich związanych z Synodem,
3. opracowanie Regulaminu Synodu,
4. przygotowanie hymnu i logo Synodu,
5. określenie kwestii, które staną się przedmiotem obrad synodalnych.

Ponadto można powiedzieć, że zadaniem tej Komisji jest odpowiednie rozpowszechnienie wiadomości dotyczących Synodu. Temu celowi służyła także konferencja prasowa zwołana na 29 maja 2017 r., podczas której zaprezentowano logo V Synodu. Miała ona również mobilizować opinię publiczną do zainteresowania się kwestią Synodu oraz pomóc różnym osobom zdobyć wiedzę na temat Synodu. Tylko w ten sposób dalsze prace syno-

dalne będą owocne i przyczynią się do rozwoju wspólnoty Kościoła.

Zarówno członkowie Komisji Przygotowawczej jak i osoby które nie są bezpośrednio zaangażowane w jej prace, zostali poproszeni przez Bpa Andrzeja Jeża o intensywną modlitwę w intencji Synodu, który zapewne potrwa kilka lat:

*Ogólnodiecezjalna modlitwa,
nabożeństwa, nowenny, modlitwa różańcowa,
adoracja Najświętszego Sakramentu,
a zwłaszcza Eucharystia sprawowana w intencji Synodu
stanowią jego nieodzowny duchowy fundament.*

2. Skład osobowy

W Komisji pracuje 21 osób. Na jej czele stoi przewodniczący, wspierany przez pięciu sekretarzy, gdyż to na tych osobach spoczywa główny ciężar organizacji spotkań oraz prowadzenie Sekretariatu, który już teraz ma gromadzić propozycje związane z kształtem przyszłych prac synodalnych. Nie znaczy to, iż rola pozostałych członków Komisji jest mniej istotna. Wręcz przeciwnie głos i zaangażowanie każdego są równie ważne. Wszyscy razem i każdy z osobna doradzają biskupowi Andrzejowi Jeżowi, jak najlepiej przeprowadzić Synod, aby przyniósł spodziewane przez niego owoce.

Przewodniczący: bp Leszek Leszkiewicz

Sekretarz: ks. Piotr Cebula

Sekretarze pomocniczy:

ks. Marcin Baran

ks. Andrzej Dudek

ks. Marian Kostrzewa *(od 1 września 2017 r.)*

ks. Andrzej Turek *(od 1 września 2017 r.)*

Członkowie: ks. Krzysztof Bułat
ks. Krzysztof Czermak
ks. Michał Dąbrówka (*od 1 września 2017 r.*)
ks. Paweł Górski
ks. Robert Kantor
ks. Wojciech Karpiel
ks. Janusz Królikowski
ks. Tomasz Lelito (*od 1 września 2017 r.*)
ks. Andrzej Michalik
ks. Jacek Nowak
ks. Zbigniew Pietruszka
ks. Bogusław Połec
Pani Joanna Sadowska
ks. Józef Wałaszek
ks. Artur Ważny (*od 1 marca 2017 r.*)

3. Zespoły powołane w ramach prac Komisji

Na drugim posiedzeniu Komisji Przygotowawczej (27 lutego 2017 r.) zostały powołane tzw. Zespoły, które mają zajmować się różnymi zagadnieniami związanymi z życiem Kościoła diecezjalnego. Celem tych 11 Zespołów jest dokładne przeanalizowanie sytuacji diecezjalnej, ale tylko w jakimś konkretnym i zawężonym aspekcie lub opracowanie regulaminów, czy też wskazanie dokumentów potrzebnych albo przydatnych we właściwych pracach Synodu.

Aby tak rzeczywiście się stało, i aby odnaleźć zagadnienia i problemy ludzi, które wymagają refleksji, potrzebna jest dyskusja i wsłuchiwanie się w różne opinie. Dlatego każdy z członków Komisji jest odpowiedzialny za jeden Zespół i otrzymał zadanie dobrania kilku lub kilkunastu osób z terenu całej diecezji, które pomogą mu zrealizować cele jego Zespołu.

Poniżej przedstawiamy listę zespołów i osoby koordynujące ich prace:

1. Teologiczny:

ks. Janusz Królikowski, ks. Andrzej Michalik

2. Animacji modlitwy za Synod:

ks. Wojciech Karpel

3. Prawny:

ks. Robert Kantor

4. Liturgiczny:

ks. Andrzej Dudek

5. Katechetyczny:

ks. Bogusław Połęcz

6. Ds. Młodzieży:

ks. Paweł Górski, ks. Marcin Baran

7. Ds. Duchowieństwa i osób konsekrowanych:

ks. Krzysztof Bułat, ks. Zbigniew Pietruszka

8. Ds. Rodziny:

ks. Piotr Cebula

9. Ds. Duszpasterstwa parafialnego:

ks. Józef Wałaszek, ks. Jacek Nowak

10. Ds. Ewangelizacji:

ks. Artur Ważny, ks. Krzysztof Czermak

11. Ds. Mediów:

Pani Joanna Sadowska

4. Aktualny stan prac Komisji

Po ośmiu miesiącach wspólnych spotkań i prac na rzecz Synodu, Komisja Przygotowawcza może z dumą powiedzieć, że niektóre z celów przed nią postawionych zostały osiągnięte:

1. Współpraca z diecezjalnymi mediami (radio, prasa i portal internetowy) owocuje wzrostem świadomości czym jest synod, choć przed nami jeszcze długa droga, aby jeszcze bardziej rozpropagować ideę wspólnego synodowania.

2. Od marca funkcjonują media społecznościowe dedykowane Synodowi, zyskując na swej popularności, dzięki stałym inicjatywom tam promowanym.
3. Coraz więcej ludzi modli się w intencji Synodu, co na pewno pomoże w duchowym jego przeprowadzeniu.
4. Przeprowadzane są niedziele synodalne mające przybliżyć wiernym tematykę V Synodu.
5. Trwają intensywne prace nad Regulaminem Synodu, który jest niezwykle istotny, aby uroczyście zainauguować właściwy etap V Synodu.
6. Mamy już logo, czyli znak rozpoznawczy dla naszego Synodu. Zostały także zgłoszone trzy propozycje hymnu synodalnego i z pewnością jesienią zostanie podjęta decyzja, która wersja będzie oficjalnym hymnem (pozostałe z pewnością też będą wykonywane przy różnych wydarzeniach synodalnych).
7. Uruchomiliśmy stronę internetową Synodu, która stopniowo będzie odkrywać swoje szerokie możliwości w nowoczesnym sposobie prowadzenia Synodu.
8. Na wrzesień zaplanowaliśmy spotkania z kapłanami w poszczególnych dekanatach, aby wspólnie omówić stan aktualnych prac i wysłuchać propozycji synodalnych.

Przed nami jednak jeszcze wiele pracy, aby dobrze przygotować V Synod Diecezji Tarnowskiej, m.in. wybranie hymnu synodalnego i przygotowanie pomocy duszpasterskich o synodzie oraz przeprowadzenie wrześniowych spotkań i rozmów ze wszystkimi kapłanami w diecezji. Spotkanie to z pewnością pomoże w rozpoznaniu zagadnień i kwestii, które będą przedmiotem prac synodalnych.

Oprac. ks. Andrzej Dudek

V Synod w mediach

*„Cyberprzestrzeń jest wyzwaniem.
Wielu młodych z naszej diecezji
podejmuje Ewangelizację w Internecie.
Chcemy iść w tym kierunku”
- mówi bp Andrzej Jeż.*

Podejmując wyzwanie Zespół ds. Mediów Komisji Przygotowawczej uruchomił profile synodalne w mediach społecznościowych. To nie tylko narzędzie do informacji, ale również możliwość komunikacji z członkami Komisji Przygotowawczej, zadawania pytań, czy zgłaszania sugestii.

1. Media społecznościowe

Od 13 marca 2017 r. na Facebooku i Twitterze działa profil SynodTarnow. Pod taką samą nazwą również na Youtubie został utworzony kanał informacyjny.

<https://www.facebook.com/SynodTarnow>
<http://fb.me/SynodTarnow>

<https://twitter.com/SynodTarnow>

[https://www.youtube.com/channel/
UCH3nRuusUbXjpmkSkpd9LNA](https://www.youtube.com/channel/UCH3nRuusUbXjpmkSkpd9LNA)

2. Portal internetowy Synodu

synodtarnow.pl

To adres strony internetowej poświęconej V Synodowi Diecezji Tarnowskiej, której przygotowanie kordynował ks. Marcin Baran.

Na portalu pozyskamy wszelkie niezbędne informacje nt. tego, czym jest synod, jak również kto go tworzy oraz jak można się w niego włączyć.

W specjalnej zakładce „POBIERZ” (<https://synodtarnow.pl/pobierz/>) zostały umieszczone materiały, które można pobrać i wykorzystać do promocji synodu. Są tam między innymi pliki z logotypem synodu oraz księga znaku, która reguluje sposób graficznego wykorzystania symbolu do przygotowania różnych materiałów duszpasterskich związanych z synodem. Tam także zostały umieszczone banery do umieszczenia na innych stronach internetowych.

Odnajdziemy tam również aktualności dotyczące bieżących prac synodalnych oraz dane kontaktowe do Sekretariatu, gdzie można przesyłać spostrzeżenia, postulaty i uwagi.

3. Akcja modlitewna w intencji Synodu

Komisja Przygotowawcza V Synodu Diecezji Tarnowskiej zachęca grupy do włączenia się w akcję modlitewną.

*„Gorąco proszę Was, drodzy Diecezjanie,
abyście ochoczo podjęli modlitwę w intencji V Synodu,
którego prace potrwać przez kilka kolejnych lat.
Proszę wszystkich Diecezjan
o wspólnotową i indywidualną modlitwę w intencji synodu”.
(Z listu bpa Andrzeja Jeża na i Niedzielę Adwentu 27 XI 2016 r.)*

Odpowiadając na prośbę biskupa diecezjalnego zachęcamy różne grupy do włączenia się w akcję modlitewną. Polega ona na odmówieniu na spotkaniu grupy parafialnej lub podczas lekcji religii (zarówno w przedszkolu, jak i szkole) modlitwy w intencji synodu i nagranie odmawianej modlitwy na telefon komórkowy lub dyktafon. Plik dźwiękowy prosimy przesałać na adres: **synod@diecezja.tarnow.pl**

Nagrane modlitwy będą zamieszczane na profilu społecznościowym V Synodu **www.facebook.com/SynodTarnow**

Do pliku dźwiękowego prosimy dołączyć informację gdzie został nagrany plik – np. Tarnów, Szkoła Podstawowa nr 25, kl. V, opiekun/katecheta Jan Nowak.

W zależności od wieku zachęcamy, aby młodsze dzieci odmawiały krótką modlitwę śpiewaną, a młodzież pełną wersję modlitwy.

Tekst modlitw na stronie www.synodtarnow.pl

4. Audycje radiowe o Synodzie

Od soboty 4 marca 2017 r. na antenie diecezjalnej rozgłośni RDN Małopolska i RDN Nowy Sącz po godz. 16:00, ruszyły audycje dotyczące V Synodu Diecezji Tarnowskiej.

Są one próbą odpowiedzi na pytanie czym jest Synod, po co jest zwołany i w jaki sposób będzie przeprowadzony. Pojawiają się w nich bieżące informacje na temat prac synodalnych oraz są podejmowane różne zagadnienia związane z życiem Kościoła, a mogące zainspirować prace Synodu. Początkowo cała audycja będzie trwała 15-30 minut, później stopniowo jej czas będzie wydłużany do jednej godziny.

Audycje są cykliczne, czyli w każdą sobotę od godz. 16.00, zaś w niedzielne przedpołudnie można wysłuchać powtórki sobotnich fragmentów. Archiwalne nagrania można także odsłuchać na stronie internetowej radia w specjalnej zakładce poświęconej V Synodowi (www.rdn.pl).

Zapraszamy do słuchania tych audycji, mających charakter informacyjny i upowszechniający ideę synodu.

Oprac. Joanna Sadowska i ks. Andrzej Dudek

Konkurs fotograficzny „Mój Synod”

Jak pokazać symbolikę logo V Synodu w życiu codziennym, rodziny, parafii, w plenerze, DPS-ie czy w szkole? Temu ma służyć konkurs fotograficzny pt. „Mój Synod”.

Fotografia konkursowa ma nawiązywać do logo V Synodu i przedstawiać własną, artystyczną wizję logo. Na zdjęciu nie musi być widoczne logo, chodzi bardziej o ukazanie treści, które mają do niego nawiązywać.

Konkurs trwa **od 28 VIII do 8 X 2017 r.** i może wziąć w nim udział każdy chętny.

Zgłoszenie fotografii do konkursu odbywa się poprzez przesłanie pliku w formacie jpg na adres:

joanna.sadowska@diecezja.tarnow.pl

Każde zdjęcie musi być odpowiednio opisane, zgodnie z instrukcją zawartą w regulaminie. Każda osoba do konkursu może zgłosić max. 3 zdjęcia.

Spośród nadesłanych prac Jury wybierze trzy najlepsze prace, które zostaną nagrodzone. Za zajęcie I miejsca nagroda o wartości 300 zł, II miejsca – 200 zł, a trzeciego 100 zł. Przyznane zostaną również wyróżnienia.

REGULAMIN KONKURSU

1. Postanowienia ogólne

Organizatorem Konkursu jest Sekretariat V Synodu Diecezji Tarnowskiej. Celem konkursu pt. „Mój Synod” jest przybliżenie idei i tematyki V Synodu Diecezji Tarnowskiej. Tematyka Konkursu dotyczy logo V synodu i ukazanie jego własnej, artystycznej wizji.

Nagrody finansuje Sekretariat V Synodu Diecezji Tarnowskiej w Tarnowie. Konkurs trwa od 28 VIII do 8 X 2017 r.

2. Zasady i przebieg konkursu

Konkurs adresowany jest do wszystkich. Osoby niepełnoletnie mogą wziąć udział w Konkursie za zgodą rodziców lub przedstawicieli ustawowych.

Uczestnik, zgłaszając się do konkursu oświadcza, iż przysługują mu wyłączne i nieograniczone prawa autorskie do nadesłanych fotografii. Ponadto oświadcza, że wyraża zgodę na wielokrotne, nieodpłatne publikowanie nagrodzonych fotografii oraz opublikowanie jego imienia, nazwiska oraz miejscowości zamieszkania na stronach internetowych V synodu diecezji, portalu diecezjalnego i ich profili FB przy ogłaszaniu wyników konkursu, a także na ich wykorzystywanie w celach promocyjnych i marketingowych, w szczególności na utrwalanie, modyfikowanie i zwielokrotnianie fotografii każdą techniką, w tym m. in. drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego, cyfrową, audiowizualną, na jakichkolwiek nośnikach, bez ograniczeń, co do ilości i wielkości nakładu, oraz rozpowszechnianie fotografii poprzez publiczne udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym, w szczególności w sieciach komputerowych, Internecie i Intranecie oraz telefonach komórkowych.

Przekazanie prac konkursowych oznacza jednocześnie, że nie będą one zagrażały ani naruszały praw osób trzecich, w szczególności nie będą naruszały ich majątkowych i osobistych praw autorskich, oraz że osoba przekazująca prace konkursowe ma zgody osób, których wizerunki utrwalono na fotografiach, i uprawnienia do wyrażania zgody na wykorzystanie tych wizerunków w zakresie opisanym powyżej. W przypadku wystąpienia przez osobę trzecią z roszczeniami wynikającymi z tytułu naruszenia praw określonych powyżej osoba przekazująca zrekompensuje Orga-

nizatorowi, jako wyłącznie odpowiedzialna, koszty poniesione w związku ze skierowaniem przeciwko niemu roszczeń odszkodowawczych, zwalniając Organizatora od wszelkich zobowiązań, jakie powstaną z tego tytułu.

Udział w Konkursie jest bezpłatny. Nadesłanie prac jest jednoznaczne z akceptacją niniejszego Regulaminu.

Zgłoszenie fotografii do Konkursu odbywa się poprzez przesłanie pliku w formie elektronicznej na adres:

joanna.sadowska@diecezja.tarnow.pl .

Zdjęcie musi być w formacie JPG, a wielkość pliku nie może przekroczyć 2 MB. (W razie potrzeby uczestnik zostanie powiadomiony o konieczności nadesłania na adres organizatora zdjęcia w lepszej rozdzielczości). Uczestnik może zgłosić do Konkursu maksymalnie 3 prace pojedyncze.

W e-mailu przesłanym na adres organizatora powinny znajdować się następujące informacje:

- dane personalne uczestnika (imię i nazwisko), w przypadku osób nieletnich zgoda opiekunów
- numer telefonu, adres e-mail
- tytuł fotografii
- plik JPG podpisany ma być nazwiskiem z kolejnym numerem fotografii np. Kowalski1, Kowalski2, a nie numerem nadanym przez aparat fotograficzny
- datę i miejsce wykonania fotografii.

Zdjęcie niespełniające wymagań konkursowych zostanie dyskwalifikowane.

Fotografie zgłaszane na Konkurs nie mogą być wcześniej nagradzane w innych konkursach.

Zdjęcia mogą przysyłać tylko ich autorzy.

3. Zasady wyłaniania zwycięzców

Wszystkie zdjęcia nadesłane do Konkursu podlegają ocenie Jury powołanego przez Organizatora.

Jury dokonuje oceny po zakończeniu okresu trwania Konkursu biorąc pod uwagę wartość artystyczną, jakość i oryginalność nadesłanych fotografii.

Spośród nadesłanych prac Jury wybierze trzy prace, które zajmą pierwsze, drugie i trzecie miejsce.

Jury wybierze również prace wyróżnione – o ilości tych prac Jury zadecyduje podczas obrad.

Decyzje Jury są ostateczne i wiążące dla wszystkich uczestników Konkursu.

O decyzji Jury nagrodzone i wyróżnione osoby zostaną powiadomione drogą elektroniczną.

Decyzja Jury zostaną ogłoszone do 20 X 2017 r. na stronach

www.synodtarnow.pl

www.diecezja.tarnow.pl

oraz profilach Facebook:

V Synodu Diecezji Tarnowskiej (fb.me/SynodTarnow)

oraz Diecezji Tarnowskiej (fb.me/DiecezjaTarnowska).

4. Nagrody

Laureaci Konkursu – zdobywcy trzech pierwszych miejsc otrzymają nagrody rzeczowe. Za zajęcie I miejsca o wartości 300 zł, II miejsca – 200 zł, a trzeciego 100 zł. Wyróżnienia będą o wartości około 50 zł. Organizator zastrzega sobie brak możliwości wymiany nagrody na równowartość pieniężną i brak możliwości przenoszenia nagrody na kogoś innego. Organizator skontaktuje się z laureatami, w celu przekazania nagród.

5. Postanowienia końcowe

Przystępując do Konkursu, każdy jego Uczestnik wyraża zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych w zakresie i celu niezbędnym dla przeprowadzenia Konkursu z jego udziałem. Regulamin konkursu dostępny jest na stronie internetowej

www.synodtarnow.pl oraz profilu Facebook V Synodu Diecezji Tarnowskiej (fb.me/SynodTarnow). W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem zastosowanie znajdują odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego. Konkurs nie jest „grą losową”.

Oprac. Joanna Sadowska

ISBN 978-83-7793-529-3